

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 41
Spalis - October 24, 1997

PERIODICALS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Nuo metų pradžios iki rugsėjo pabaigos Lietuvos Respublikos biudžetas turėjo 4 milijardus 335,89 mln. litų pajamų. Devynių mėnesių planas įvykdytas 100,4%, metų - 72%. Visos biudžeto išlaidos sudarė 4 mlrd. 656,3 mln. litų. Šio laikotarpio planas įvykdytas 92,5%, o metų - 69,3%.

- Spalio 14 d. Vilniaus Sporto rūmose atidaryta pirmoji nuolatinė Lietuvos pramonės ir verslo paroda. Nuolatinėje ekspozicijoje, kurią parengė Pramoninių konfederacijos parodų ir reklamos centras "Pramespo", savo gaminius ir paslaugas pristato daugiau kaip trys dešimtys Lietuvos gamintojų. Rengėjų manymu paroda turėtų reprezentuoti Lietuvos pramonę ir verslą, supažindinti su gamintojų produkcija potencialius investuotojus bei verslo partnerius.

- Tarpautinės automobilių federacijos (FIA) Generalinė Asamblėja Paryžiuje po 57 metų pertraukos atstatė Lietuvos automobilių klubo narystę šioje organizacijoje. Lietuvos automobilių klubas buvo įsteigtas 1926 metais. Jo kūrėjais buvo Kipras Petrauskas, Jonas Vileišis, kiti nepriklausomos Lietuvos patriotai. 1929 metais klubas tapo FIA nariu. Deja, 1940 metais jo veikla buvo nutrūkusi ir tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę vėl tęsiama.

- Paskelbti 1997 metų Juozo Lingio premijos laureatai. Šiemet sceninio liaudies šokio patriarcho vardu pavadinta premija atiteko dviem žinioms choreografams - per 40 tautinių šokių kompozicijų sukūrusiam ir ilgai vyriausiuoju Dainių švenčių baletmeisteriu buvusiam profesorius Juozui Gudavičiui bei Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Choreografijos katedros docentei ir katedros muziejaus įkūrėjai Almučiai Gražulienei.

- Nedidelis incidentas su ugnimi įvyko spalio 14 d. ryte Ignalinos atominės elektrinės teritorijoje. Tačiau, pasak elektrinės vadovų, jis neturėjo jokios įtakos IAE saugumui. Išskiesti ugniagesiai aptiko, kad rusena sandėlyje sukrauti sendaikčiai. Jie tuojau pat buvo užgesinti vandeniu. Materialinės žalos atominei elektrinei nepadarėta.

- Spalio 12 d. loterijos "Perlas" žaidimo "Teleloto" 79-ajame lošime Aukso puodą, kuriame buvo 430,825 litai, laimėjo 31 metų molėtiškis, nepanoręs skelbti savo pavardės. Į loterijos būstinę laimėtojas atvyko jau spalio 11 d. kartu su pažįstamu vilniečiu policininku. Pasiūlyto finansų konsultanto laimėtojas atsisakė, nes tikisi gauti patarimų iš Vokietijoje gyvenančių giminių. Loterijos organizatorių teigimu, šio "Aukso puodo" laimėtojas buvo kur kas mažiau išsigandęs nei ankstesnieji. Jis tiki, jog pavyks išsaugoti ir saugiai investuoti pinigus.

- Nuo rugsėjo pradžios Lietuva atnaujino elektros energijos eksportą į Baltarusiją - darbo dienomis parduodama iki 7,5 milijono kilovatvalandžių, savaitgaliais - apie 10 mln. kilovatvalandžių.

NETIKĖTAS POLITINIŲ SKANDALŲ TAIKINYS

Vytautas Rubavičius

Kaista priešrinkiminė atmosfera. Nors į kovą dėl Lietuvos prezidento posto kol kas nedviprasmiškai stoji tik Artūras Paulauskas, tačiau politinių galimybių ir politinio žaidimo variantų vis daugėja. Lyg ir aišku buvo, jog dabartinis Prezidentas Algirdas Brazauskas ir A. Paulauskas jų patarėjų lygiu lyg ir sutarė pirmajam rinkimui turui suvienyti jėgas, kad dabartinis Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis liktų už borto. O tada jau viskas priklausytų nuo esminio sutarimo - kas kokią vietą ir už ką. Iš paskelbtos A. Paulausko rinkimų programėlės matyti, kad pagrindinė nuostata yra tokia - sutelkime visas jėgas, kad tik ne V. Landsbergis. Kitų realių pozityvių dalykų ten išvėgti neįmanoma. Kita vertus, galima daryti prielaidą, jog pačioje konservatorių partijoje yra dvigubą žaidimą žaidžiančių žmonių, kurie norėtų, kad Prezidento rinkimus V. Landsbergis pralaimėtų, tada jis jau būtų labai silpnas Seimo Pirmininkas, taip ir nesugebėjęs valdyti paimti ir savo rankas. O moralinis bei intelektualinis kapitalas vidaus politinėje rinkoje konservatorių

A. Butkevičiaus gynybos strategija yra aiški - savąjį skandalą užtemdyti daug didesniu, į kurį būtų įpainioti aukšti pareigūnai.

dėlto surengė visą tą "operaciją". Įdomu, jog net Seimo valdančioji dauguma nutarė kol kas nereikalausti "operacijos" rengėjų pasiaiškinimų. O juk padaryta didelė žala kuriamam Lietuvos vaizdinui.

Skandalas, susijęs su Seimo nariu Audium Butkevičium, po kurio laiko virto tiesiogine Seimo Pirmininko juodintine kampanija, sukūrusia savotišką priešrinkiminį foną - žmonės noromis nenoromis, užmiršę A. Butkevičiaus pradinę istoriją, laukia, ką tas dar pasakys apie V. Landsbergį. Pats A. Butkevičius tapo bene populiariausiu laikraščiu ir televizijos herojumi. Jis aiškina, kaltina, grūmoja, užsimena, lyg tik ir būtų laukęs progos. Jo gynybos strategija yra aiški - savąjį skandalą užtemdyti daug didesniu, į kurį įpainioti aukšti pareigūnai noromis nenoromis bus priversti ji "traukti" iš balos. Šios "operacijos" rengėjai puikiai žinojo Seimo nario būdą, tad "pakabino" jį taip, kad tas pultų įtariamą pagrindinį kaltininką, kuriuo, kaip visi pamatėme, esąs V. Landsbergis. Įdomu ir tai, jog V. Landsbergio aplinkos žmonės labai jau neryžtingi - tik pasvarsto, ar ne-

vertėtų A. Butkevičiaus patraukti atsakomybėn už šmeižtą. Šitai neabejotinai išvirstų tokiu priešrinkiminiu spektakliu, kuris naudingas tik atvirėms ir slapties V. Landsbergio priešininkams. Dar sykį noriu pabrėžti, jog ir ši operacija paruošta konservatorių vyriausybės struktūrai, ypač Generalinės prokuratūros, rankomis. Tačiau pati prokuratūra iki šiol nesugeba A. Butkevičiui suformuluoti kaltinimo.

V. Landsbergis žengė netikėtą atsakomąjį žingsnį, lyg ištis manydamas, jog A. Brazauskas ir A. Paulausko aljansas jam yra ganėtinai pavojingas. Jis pasikvietė pakalbėti apie artėjančius Prezidento rinkimus Valdą Adamkų, kuris apsisprendė dalyvauti rinkimuose, tačiau visiškai neaišku, ar dėl juridinių dalykų galės būti įregistruotas. V. Landsbergis pareiškė: konservatorių partija neprieštarauja, kad Vyriausioji rinkimų komisija įregistruotų V. Adamkų. Šitai didelė naujiena - tik prisiminkime, kiek daug konservatyvios (ir ne tik) pakraipos žurnalistų rašė, jog būtina gerbti Lietuvos įstatymus, kiek jų gėdino V. Adamkų, kam tas jėga brukasi į Prezidentus. Žurnalistams ir konservatorių partijos aktyvistams teks greitai persi-

Dabartinis Lietuvos Prezidentas A. Brazauskas ir A. Paulauskas sutarė pirmajam rinkimui turui suvienyti jėgas, kad dabartinis Seimo Pirmininkas V. Landsbergis liktų už borto.

orientuoti. Tačiau ar įmanomas V. Adamkaus ir V. Landsbergio aljansas? Jei tiesa, jog konservatorių partijoje susiklostė dvi stovyklos - "prolandsberginė" ir "provgagnorinė", keturiasdešimtmečių kartos politikų ir "senukų", lyg ir nebesuvokiančių, kokios (nukelta į 2 psl.)

DAR VIENAS KANDIDATAS Į PREZIDENTUS

Lietuvos socialdemokratų partija savo kandidatą į Lietuvos prezidentus iškėlė partijos vicepirmininką Seimo narį Vytenį Andriukaitį. 46 metų Vytenis Andriukaitis pagal specialybę - gydytojas tikisi, kad už jį balsuos dalis Algirdo Brazauskos rinkėjų.

Į LAISVĄ TĖVYNĘ SUGRĮŽO V. GAIGALAIČIO SPAUDOS RINKINYS

Į Lietuvą sugrįžo iki šiol Vokietijoje saugotas Mažosios Lietuvos visuomenės ir kultūros veikėjo evangelikų kunigo profesorius Viljaus Gaigalaičio (1870-1945) spaudos rinkinys. Spalio 14 d. jis iškilmingai perduotas Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai. Taip įvykdytas mokslininko, politikos, teologo V. Gaigalaičio testamentas priekas, kad jo knygos "sugrįžtų tik į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą". Iki šiol vertingas dviejų

tūkstančių knygų fondas buvo saugomas Berlyno valstybinėje prūsų kultūros palikimo bibliotekoje.

Pasak eksperto, V. Gaigalaičio sukauptos knygos buvo vertingiausios Berlyno valstybinės bibliotekos lituanistikos rinkinys, kuriuo pastaraisiais dešimtmečiais naudojosi mokslininkai. Tai 1914-1939 metų leidiniai - periodika, grožinės literatūros knygos, teologinė literatūra, politikos raštai.

EUROPOS KOMISIJA GALI ATSIŽVELGTI Į LIETUVOS PAŽANGĄ

Europos komisija gali įvertinti Lietuvos pastarųjų kelių mėnesių pasiekimus reformuojant ekonomiką ir suderinant savo teisinę sistemą su Europos Sąjungos normomis. Tai įvykusiame susitikime su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu pareiškė Europos Komisijos generalinio direktoriaus pavaduotojas Francois Lamoureux.

Francois Lamoureux teigimu Europos Komisija apsiriboja reikalavimais suderinti politikos, ekonomikos ir teisės sferas. Apie kiekvieną šių sričių Komisija turi padaryti aiškias išvadas, tačiau, susipažinusi su išvadomis, Komisija aiškumo dėlei gali pateikti ir papildomų reikalavimų.

ELTA

KGB PĖDSAKAS PARTIJOS LYDERIO PRAEITYJE

Socialistų partijos pirmininkas Albinas Visockas prisipažino bendradarbiavęs su sovietų saugumu.

"Siekdamas apsaugoti savo draugus nuo liūdno priedermės mane šantažuoti ar net "demasuoti", viešai skelbiu savo tolimos praeities faktą. 1972-1974 metais, būdamas LTSR pilietis ir, beje, gana žalias jaunuolis, turėjau ryšių su LTSR VSK darbuotoju", - rašo kraštutinės kairiosios Socialistų partijos lyderis. Savo pareiškime jis pabrėžia, kad nuo jo ryšių su KGB niekas nenukentėjo, todėl jis neketina atgailauti.

A. Visockas taip pat cituoja Visutinę žmogaus teisių deklaraci-

ją, kad "niekas negali būti nušalintas už veiksmus ar neveikimą, kurie jų įvykdymo metu nebuvo laikomi nusikaltimais pagal valstybės vidaus įstatymus arba tarptautinę teisę".

A. Visockas pabrėžia neketinęs spaudai teikti jokių papildomų paaiškinimų, bet pasirengęs "duoti parodymus atitinkamoms valstybės institucijoms". Jo likimą partijoje spres netrukus įvyksiantis trečiasis Socialistų partijos suvažiavimas.

Ankstesnieji A. Visocko ir jo šalininkų pareiškimai rodė, kad šioje itin negausioje partijoje pribrendęs skilimas arba valdžios pasikeitimas.

BNS

ITALIJOS PAREIGŪNAMS PRISTATYTI LIETUVOS KOMENTARAI

Italijos pareigūnai supažindinti su Lietuvos komentarais dėl liepos mėnesį paskelbtos Europos Komisijos nuomonės apie mūsų šalį.

Šį dokumentą Lietuvos pasirengimo deryboms dėl narystės Europos Sąjungoje specialiosios delegacijos vadovas Gedminas Šerkšnys Romoje pristatė Italijos užsienio reikalų ministerijos Politinių reikalų generalinio direktoriaus pavaduotojui Benedetto Amari bei Ekonominio reikalų generaliniam direktoriui Federico Di Roberto.

Pokalbiuose specialiosios delegacijos vadovas G. Šerkšnys pažymėjo, kad Lietuva yra pasirengusi pradėti derybas dėl

narystės Europos Sąjungoje. Kaip žinoma, vasarą Europos Komisija rekomendavo derybas pradėti tik su Lenkija, Vengrija, Čekija, Slovėnija, Estija ir Kipru.

Specialiosios delegacijos vadovas G. Šerkšnys jau aplankė daugelį Europos Sąjungos šalių sostines, kuriose jis pristatė Lietuvos pastabas apie Europos Komisijos vertinimuose rastus netikslumus. Šį dokumentą sudaro daugiau kaip 40 puslapių, taip pat yra dešimties puslapių priedas su naujausiais statistikos duomenimis. Diplomatai nuomone, šios pastabos turėtų padėti Europos Sąjungos narėms susidaryti išsamų įspūdį apie Lietuvą.

ELTA

LIETUVOJE KURIAMA KARO POLICIJA

Jau kitais metais tikriausiai bus suformuotas pirmasis Lietuvos karo policininkų būrys, kuriame tarnaus 36 profesionalūs kariškiai.

Krašto apsaugos viceministras Jonas Kronkaitis informavo, kad šiuo metu yra parengtas karo policijos įstatymo projekto "juodraštis", o galutinį variantą pateikti Seimui ketinama iki 1997-ųjų pabaigos. Pareigūnas tikisi, kad jau kitų metų pradžioje šis įstatymas bus priimtas, o tuo tarpu karo policijos funkcijas ir

toliau teks iš dalies atlikti batalionų bei padalinių vadams, puskarininkams.

"Karo policija neperims civilinės policijos funkcijų", - užtikrina viceministras J. Kronkaitis. Pasak jo, nepažeisdami šiuo metu galiojančių įstatymų, karo policininkai sieks užtikrinti tvarką kariuomenės daliniuose, kontroliuos kariškius ir krašto apsaugos sistemoje dirbančius civilius, lydės karinių automobilių vilkstines.

ELTA

LIUCIJAI BAŠKAUSKAITEI PAKAKO RĖMĖJŲ SEIME

Antropologijos profesorė Liucija Baškauskaitė spalio 14 d. per valandą surinko 31 Seimo nario parašus, būtinus kreipimuisi į šalies Konstitucinį Teismą. Buvusio prezidentė į prezidentus inicijavo kreipimąsi į teismą norėdama, kad jis išaiškintų Seimo ir prezidento rinkimus reglamentuojančius Konstitucijos straipsnius.

Profesorė abejoja ir nori išsiaiškinti, ar reikalavimas pretendui į prezidentus atsakyti priešais kitai valstybei susijęs su pilietybės priešais atsakymu, ar su priešais įvairioms karinėms struktūroms. Vilniaus apygardos teismas spalio 8 d. atmetė kelti kandidatūrą

artėjančiuose prezidento rinkimuose ketinusios antropologijos profesorės skundą bei pripažino, kad jos neregistravusi Vyriausioji rinkimų komisija elgėsi teisėtai.

L. Baškauskaitės registravimui sutrukdė jos duota JAV piliečio priesaika, tačiau pati prezidentė teismo posėdyje pareiškė neketinanti atsakyti priesaikos JAV bei šios šalies pilietybės.

ELTA

DARBININKA laišškai
pasiekia
ir elektroniniu paštu
(E-mail)!

JKeleras@aol.com

NETIKĖTAS POLITINIŲ SKANDALŲ TAIKINYS

(atkelta iš 1 psl.)

naujos politinės realijos vyrauja, tai aljansas būtų naudingas norintiems, kad V. Landsbergis kovotų ir pralaimėtų. Tačiau tas aljansas būtų labai nenaudingas A. Paulauskui, nes visiškai įmanoma, lyg lietuviai prie rinkimų urnų dar sykį pasielgtų visiškai netikėtai - pasirinktų ne vietinį, o iš užsienio atvykusį "gelbėtoją", kuris bent jau suvokia, kas yra morale. Kaip pasielgs rinkimų komisija? Jos vadovas Zenonas Vaigauskas gali tiesiog nusiplauti rankas ir įregistruoti V. Adamkų, įtikdamas abiem konservatorių stovykloms, nes, kad ir kaip Prezidento rinkimai baigtųsi, valdys Lietuvą vis dėlto konservatoriai. Tada kokia nors kita partija ar visuomeninė organizacija turės tą sprendimą apskusti teismui. Ir teismo sprendimas turėtų parodyti, ko yra vertas teisėsaugos ir teisėtvarkos sluoksniu, išaugusių anų laikų struktūrose, kandidatas A. Paulauskas.

Iš V. Landsbergio elgesio, A. Butkevičiui pučiant skandalą, nematyti, jog jo aplinkos žmonės yra nusiteikę ryžtingai veikti. Aiškiniama, ką galėtų duoti A. Butkevičiaus apkaltinimas dėl šmeižto, yra tiesiog juokingi ir liudija sutrikimą, Vargu ar ministras R. Pleikys, ėmęs vadovauti V. Landsbergio rinkimų štabui, galės išblaškyti visus susikaupusius tamsius debesis, juo-

lab kad jis iš tų pačių keturiasdešimtmečių kartos. Tiesa, R. Pleikys turi visas galimybes įtikti abiem konservatorių stovykloms. Jei V. Landsbergis ir V. Adamkus bandys sudaryti rimtą aljansą, kad įveiktų pirmąją porą, tai neabejotinai iš anksto turėtų apsispręsti, kas bus Lietuvos Prezidentas. Ir rimtai sutvirtinti savo sutarimą, nes nemanau, jog tarp šių žmonių tvyro pasitikėjimas.

Nesvarbu, kas iš kandidatų laimėtų, - V. Landsbergiui pralaimėjus, sustiprėtų tik vieno žmogaus pozicijos - G. Vagnoriaus. Jau dabar jis yra pakankamai stiprus, jau dabar jis turi "savo" laikraštį - "Lietuvos rytą". V. Landsbergi palaiko bene vien "Lietuvos aidas", kuriam kartais sunku susigaudyti konservatorių grupių santykiuose. Ypač tai išryškėjo prieš Seimo rinkimus G. Vagnoriaus pasirašius išpareigojančią sutartį su Pramonininkų konfederacijos vadovu B. Lubiu. O ir strateginių objektų privatizavimo scenarijus šio laikraščio žurnalistas nėra labai aiškus. "Lietuvos rytas" beatodairiškai liaupsina naująją privatizavimo bangą, ragina G. Vagnorių neatiuoti "populistams" sudraskyti savo Vyriausybės narių, apie kuriuos pats dar visai neseniai kritiškai rašė. Ir ypač imtas girti vidaus reikalų ministras G. Žiemelis, kuriam vadovaujant nusikalstamumas Lietuvoje tiesiog suklestėjo. Kad tuo įsitikintume,

užtenka palyginti poros pastarųjų metų statistiką ir paskaityti dienraščiuose spausdinamų šurpaušiu nusikaltimų aprašus. Vilniuje nusikalteliai tiesiog karaliauja, nes jėgos struktūroms svarbiau, matyt, yra politiniai ir privatizavimo žaidimai, "pasikėsimo" operacijų rengimas, A. Butkevičiaus skandalo kryptingumas. Vienas iš didžiausių jų laimėjimų pastarosiomis dienomis bus ir keliolikos žmonių brigados atlikta krata savaitinio žurnalo "Veidas" redakcijoje, ieškant pasislėpusio buvusio pagarsėjusio EBSW koncerno vadovo G. Petriko pėdsakų. Tos operacijos metu žurnalistas teko išgirsti ir įsitikinti, kas yra tikrieji Lietuvos šeimininkai, ir aiškiai pamatyti, jog KGB auklėtinis, o dabar Lietuvos gynėjų dvasia tiesiog suklestėjo.

Laimėję rinkimus, nei A. Paulauskas, nei A. Brazauskas neturėtų priežasčių G. Vagnoriaus judinti, juolab nelabai ir pajęgtų. V. Adamkus būtų paprasčiausiai per silpnas, gali būti, kad jis taip niekada ir nesuprastų, kam tarnauja jo patarėjai. O konservatorių partijoje išvyrautų aiški vienvaldystė, ji ilgam laikui turėtų stiprų, labai stiprų lyderį.

Suprantama, čia išsakytos tik spekuliacijos. Juolab kad artimiausiu metu galima tikėtis Lietuvai įprastų skandalų, kita linkme pakreipsiančių įvykių.

Stripeikių bitininkystės muziejus įsikūręs Aukštaitijos nacionaliniame parke.

Vokietijoje - pirmasis ekonominės plėtros agentūros filialas

Rugsėjo 25 d. Frankfurte prie Maino, Vokietijoje atidarytas pirmasis Lietuvos ekonominės plėtros agentūros filialas užsienyje. Jo paskirtis - skatinti tiesiogines Vokietijos pramonininkų ir verslininkų investicijas į Lietuvą bei ieškoti eksporto rinkos lietuviškoms prekėms.

Pagal tiesiogines užsienio investicijas Lietuvoje Vokietija užima trečiąją vietą po JAV ir Švedijos. Vokietija į Lietuvą yra investavusi beveik 350 milijonų litų. Lietuvos investicijų agentūros (nukelta į 7 psl.)

Perrinkta JAV LB pirmininkė R. Narušienė

JAV Lietuvių Benruomenės įstaiga praneša, kad JAV Lietuvių Bendruomenės XV-toji Taryba, susirinkusi Philadelphijoje, PA, pirmajai sesijai, š. m. rugsėjo 27-28 dienomis, perrinko dabartinę JAV LB Krašto Valdybos pirmininkę Reginę Firantaite-Narušienę. Krašto Valdybos pirmininkės Narušienės antra 3-jų metų kadencija prasidės š. m. lapkričio mėnesio pabaigoje. Dalis dabartinės KV narių pasiliks, dalis pasikeis. Visa nauja KV turės būti XV-tosios Tarybos patvirtinta iki šių metų galo.

JAV LB XV-toji Taryba taip pat išrinko naują Prezidiumą, kuriam vadovauja JAV atsargos pulkininkas leitenantas Donatas Skučas. Kiti prezidiumo nariai: Laima Karosienė, Jonas Karosas, Aušrelė Sakalaitė ir Dalia Puškorienė. Naujosios Kontrolės Komisijos nariai: Vytautas Maciūnas, Juozas Polikaitis ir Janina Udrienė. Garbės Teismo nariai: dr. Algimantas Čepulis, Algimantas Gečys, Angelė Nelsienė, Antanas Polikaitis ir Algis Rugienius. XV-tosios Tarybos prezidiumo, kontrolės komisijos ir garbės teismo kadencijos irgi tęsis 3 metus.

60 iš 67 JAV LB XV-tosios Tarybos narių dalyvavo šioje pirmoje tarybos sesijoje. JAV LB XV-tosios Tarybos nariai buvo išrinkti š. m. pavasari. Jų kadencija tęsis trejus metus.

Lietuvos spauda rašo

"Šlaurės Atėnuose" Pranas Morkus analizuoja Liūto Mockūno knygą "Pavargės herojus. Jonas Deksnys trijų žvalgybų tarnyboje".

"Liūto Mockūno knyga "Pavargės herojus" yra akivaizdus proveržio įrodymas. Gyva, "šlapia", patraukli ir intriguojanti, ji ilgai neataus, liks vienintelė, nes, kada ir kiek žvalgytumeis, neatrasi Lietuvoje kito literato, kuris ryžtųsi lydyti į viena tai, kas suskaldyta, išbarstyta ir suslėpta šlapus ir anapus Atlanto. Liūtas Mockūnas ryžosi. Sunkiai iš čia bepasielkiamuose užjūriuose jis prisizvejojo neįkainojamą liudijimą apie seniai nugrimzdusius laikus ir jau nebegyvenančius žmones. <...>

Visai nenoriu pasakyti, jog kelionėms klaidžiais pokario takais Liūtas Mockūnas pasirinko blogą triratuką, priešingai. Jonas Deksnys tikrai nėra toks spalvingas kaip "estetas" Markulis ar infarnališkas kaip mėsininkas Zaskevičius, išdavikų rikiuotėje Deksnys paradoksaliai išsiskiria savo pilkumu ir vulgarumu. Iš pardaviko visad tikiesi ko nors "daugiau". <...>

Tačiau ėmėsis *advocatus diaboli* vaidmens Deksnio biografas bus, atrodo, pernelyg išijautęs.

Liūtas Mockūnas vadina jį pavargusiu herojumi, su šia definicija galėtų sutikti nebet jei manytum tik, kad išdavystė yra tam tikra egzistencinio nuovargio forma. <...>

Jono Deksnio gyvenimas, kaip reto kurio, skatina kaupti tylas išvalgas, taip užpildant spragas, kurias lemia archyvinis šaltinių padrikumas. Kas iš to, kad neturime dokumentų, jog Deksnys buvo užverbuotas dar 1940 metais IX forte ir kad niekas šiandien neišrodys, jog būtent jis išdavė savo bičiulius gestape? Jono Deksnio pasirodymas visad pranašavo artėjančią išdavystę. <...>

Lietuvių kariauto išsivadavimo karo globalumas yra ligi šiol labiausiai nuslėptas dalykas: archyvai toli, mums užrakinti, bet ir tai, kas pamažu išviešinama, pamažu taškuoja punktūrą, kuri vėliau gal bus galima sujungti į stiprią liniją. Jau dabar yra pagrindas manyti, jog užsimojusio suardyti SSRS Lavrentijaus Berio plane Lietuva podraug su Vakarų Ukraina buvo gavusi

Pilies gatvė Vilniuje.

R. Šuikos nuotr.

Prancūzijoje "pajudėjo" sutartis su Lietuva

Prancūzijos Senatas spalio 14 d. svarstė Lietuvos pasirašytą Europos (Asociacijos) sutartį. Šio svarstymo rezultatai turėtų paaiškinti netrukus, kai Senatas bus nusprendęs, ar sutartį perduoti Nacionalinei Asamblėjai, ar grąžinti ją Užsienio reikalų ministerijai bei kitoms žinyboms.

Lietuvos ambasados Paryžiuje patarėjas ekonomikos klausimais Vytautas Naudužas Eltai teigė manąs, jog tikriausiai bus pasirinktas pirmasis variantas ir sutartis bus perduota Nacionalinei Asamblėjai.

Sutarčiai pritarus Senate ir Nacionalinėje Asamblėjoje, prasidės galutinis ratifikavimo procesas.

1995 metų birželį pasirašytos Lietuvos Seimo ratifikuotos Europos (Asociacijos) sutarties iki šiol nėra patvirtinusios tik dvi Europos Sąjungos šalys - Prancūzija ir Belgija. Dokumentas išigalios, kai ji savo parlamentuose bus ratifikavusios visos penkiolika šios organizacijos narių ir Europos Parlamentas. ELTA

lokomotyvo vaidmenį. <...> Liūtas Mockūnas mums nuolat argumentuoja "nuosaikią" liberalų poziciją, o šie niekad netikėjo, kad ginkluotas pasipriešinimas turi prasmę ir šansų. Tai generolo Vitkausko logika, tačiau kiekvienas turi teisę mintyti kaip išmano. Tik bent jau šandien derėtų priimti domėn, jog SSRS galiojusios taisyklės buvo tokios, kad miškuose ir po žemėmis lindėję vyrai ir moterys (ir vaikai!) neturėjo jokio pasirinkimo, išskyrus kovą ir mirtį. Na, žinoma, galėjo žengti ir Jono Deksnio taku. Bet daugiau jau niekur.

Ir dar. Negaliu nepasidaryti knygoje pateiktomis Juozo Lukšos veiksmų interpretacijomis.

Kai kurių vietų Liūtas Mockūnas turėtų gėdytis. Cituoju:

"Anksčiau jau buvo užsiminta apie Lukšos priklausymą lietuviškojo kovingojo katolicizmo sparnui, kuris rūpinosi ne tikėjimu į Dievą ar religinėmis vertybėmis, bet valdžia ir kas ta valdžia disponuos būsimoje laisvoje Lietuvoje".

Parašyk žodį Dievas iš mažosios raidės, o žodį laisvoje papuošk kabutėmis, ir kuo ne "Vanagai iš anapus"?

TIK DARBININKĖ

Jūs galite rasti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekiliojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPITULI.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150

- TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -

- GAUSI PARODŲ SALĖ -

†

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- ✂ LĖKTUVAI
- ✂ LAIVAI (CRUISES)
- ✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
- ✂ AUTOBUSAI
- ✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
- ✂ VIEŠBUČIAI
- ✂ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363

TEL.: 718 423-6161, 1-800-77-VYTIS

FAX 718 423-3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Vėl sukinėsime laikrodžių rodykles**

Laikrodį varinėjame pirmyn ir atgal kiekvieną pavasarį ir rudenį, kad diena būtų ilgesnė. (Spalio 26 d., sekmadienį, 2 val. ryto laikrodžių rodyklės atsukamos 1 valandą atgal.) Tai vadinama "dienos laiko taupymu" - Daylight Saving Time. Anksčiau atsikėlus ir pradėjus darbą, dienos laikas iš tikrųjų pailgėja. Tačiau sudėjus krūvon dieną ir naktį, para nepasidaro ilgesnė už 24 valandas. Daugiau valandų nepridedi ir nenusipirksi krautuvėje.

Laiko brangumą anglai pabrėžia pasakymu "laikas yra pinigai" - Time is money. Yra tiesa, kad laiku atliktas darbas, sutvarkytas koks reikalas neša pinigą. Tačiau laikas yra žymiai brangesnis už bet kokį pinigą. Pinigų dar galima įgyti ir senatvėje, jei kam nebuvo galimybės jo turėti jaunose dienose. Tuo tarpu prabėgusios jaunos dienos nebesugrąžinamos ir nebeatgaunamos. Galima būtų mokėti daug pinigų, kad jos grįžtų, tačiau kiekviena valandėlė dingsta, kaip akmenukas marių dugne. Ir mes nežinome, kiek tų valandėlių mums yra leista turėti. Jų švaistymas yra labai neišmintingas.

Laiko švaistymas yra ir atskirų žmonių ir tautų yda. Juo kuri tauta yra mažiau kultūringa, juo mažiau ji taupo laiką. Šiuo atveju įdomų patyrimą turėjo vienas šveicarų diplomatas, važiuojęs iš Rusijos per Vokietiją 1914 metais, kai prasidėjo Didysis karas. Rusijoje iš pirmos dienos traukiniai pradėjo vėluoti. Buvo paaiškinta, kad tai "suprantama, nes karo laikas". Vokietijoje traukiniai tebevažinėjo minutės tikslumu, ir tam diplomatai vėl buvo paaiškinta: "nepunktualumas būtų nusikaltimas, nes dabar karo laikas". Tačiau ir taikos metu nepunktualumas yra nusikaltimas.

Lietuviai nėra linkę laiko branginti. Yra beveik taisyklė, kad mūsų suvažiavimai, susirinkimai, pobūviai, posėdžiai prasideda bent pusvalandžiu vėliau; kartais pradžios tenka laukti ir visą valandą. Vėluoja ir rengėjai, ir atsilankantieji. Pranešimai iš anksto, kad tas ar kitas renginys tikrai prasidės punktualiai, nedaug padeda. Tokie pranešimai nėra malonūs skaityti. Jie rodo, kad dar nepriklausome prie tikrai kultūringų žmonių, kurie savo ir kito laiką brangina.

Kazys Jankūnas, uolus "Darbininko" bendradarbis ir korespondentas, kurį su liūdesiu palaidojome Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo pirmosiose mėtinėse, kartą rašė apie vieną minėjamą New Jersey lietuvių visuomenėje: "Programa prasidėjo bent valanda vėliau negu buvo skelbta. Rengėjai laukė atvykstant vėluojančių, o šie apsisprendė likti namie".

Suvažiavimai ir posėdžiai turi dar vieną pikta ydą: tai plepėjimą apie viską ir apie nieką. Kiekvienas nori pasakyti savo žodį, ar jo reikia ar nereikia. Plepėjimas uždelsia posėdį, atima laiką kitiems darbotvarkės klausimams svarstyti. Pabaigoje visi skuba, probėgomis tepaliojami svarbieji nutarimai ir rezoliucijos. Joms apsvastyti dažniausiai laiko nebėlieka. Jis išieškojamas sveikintojų, kalbėtojų ir savo nuomonės reiškėjų. Kai kam terūpi didesnė žmonių auditorija: išeiti pasirodyti, savo išmintį išlieti, o visa kita - nesvarbu. Jei rengėjai neįstengia gerai programos sutvarkyti, o prezidiumas - jos praveisti, veltui pražudomos marios laiko.

Organizacijos dar turi vargo su laiko graužikais savo viduje. Prireikia ką nors skubiai atlikti, surinkti žinias, gauti atsakymus. Labai nedaug organizacijos narių skubiai ir punktualiai atsako. Kiti nudelsia, dar kiti visai neatsako. Nesivaržoma, kad laikas bėga, kad kiti gaišta. Vadiname tai nepareigingumu ir apsilaidimu, bet iš tikrųjų tai yra taip pat kitų laiko nebranginimas.

JT GENERALINĖS ASAMBLĖJOS 52-OJI SESIJA SPRĖS SAUGUMO TARYBOS REFORMĄKęstutis K. Miklas
"Darbininko" korespondentas

Rugsėjo 16 d. Jungtinės Tautos rinkosi savo Generalinės Asamblėjos 52-ajai sesijai. Ir šiemet ji nebuvo tokia pakili - ryškiai visur matėsi susirūpinimas dėl tolimesnės Jungtinių Tautų ateities, nes ši organizacija pergyvena vis didėjančią finansinę krizę.

Sesija prasidėjo, kaip visada, su daugiau negu ketvirčiu valandos pasivėlinimu, 3 val. 19 min. popiet. Į šios sesijos atidarymą, nežinia kodėl, nė viena valstybė iš 185, priklausančių Jungtinėms Tautoms, neatėjęs savo valdžios viršūnių.

Po įvairių trumpų sesijos atidarymui skirtų kalbų sekė gan platus JT Generalinio sekretoriaus Kofi Annan pranešimas. Čia paaiškėjo, kad net 12 kraštų, daugiausiai iš Afrikos ir Rytų Europos, nėra susimokėję savo nario mokesčio ir tuo netenka balsavimo teisių šioje sesijoje. Jis tikisi, kad tie "nusikaltėliai", kaip ir praityje, atgaus tą balsavimo teisę, kai įneš bent minimumą jiems nustatytos duoklės. Iš 185 valstybių tik 94 yra pilnai apsimokėjusios Jungtinėms Tautoms. Pilnai neįnešusių savo duoklių sąrašą pirmąją JAV su Rusija. Tame sąrašą yra ir Lietuva. Tie išskolinimai Jungtinėms Tautoms jau siekia daugiau kaip 2,5 milijardo dolerių. Daug valstybių pilnai nesusimoka nuo pat pirmųjų JT išikūrimo dienų. Daug naujų valstybių, priimtų vėliau, neturi pinigų. Kai kurios valstybės, ypač Sovietų Sąjunga, savo laikų net kategoriškai atsisakė finansuoti JT taikos palaikymo operacijas. O JAV, norėdamos sumažinti savo įnašą, reikalauja radikalių reformų išpūstoje JT administracijoje.

Daug kam nesuprantama, kaip kiekvienai valstybei yra nustatomas metinis įnašas į JT biudžetą. JT nuo organizacijos išikūrimo dienos sutarė, kad kiekvienos valstybės įnašas yra apskaičiuojamas nuo jos bendrojo vidaus produkto. Kuo jis didesnis, tuo ir tie įnašai didesni. Tokiu būdu JAV įnašas yra pats didžiausias, siekias net 25 procentus. Toliau seka Japonija su 15,4 proc., Vokietija su 9, Didžioji Britanija - 5,2 ir Rusija tik 4,3 proc. O tokia Raudonoji Kinija pagal nusta-

tytą apskaičiavimą įneša tik 0,7 procento. Daugumos valstybių įnašai neviršija vieno procento. Laikams keičiantis, keičiasi ir bendrojo vidaus produkto lygis kiekviename krašte. Tad įnašo dydis taip pat turėtų keistis.

Niekam nėra paslaptis, kad JT

sumažinti JT deficitą. Tuo keliu jau einama. Jau panaikinta visa eilė tarnybinių pozicijų, kai kurie skyriai panaikinti arba sujungti su kitais, panaikintos įvairios komandiruotės, sumažintos dokumentacijos paruošimas ir jos paskirstymas, net su-

Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos 52-osios sesijos prezidentas, Ukrainos užsienio reikalų ministras Genadij Udovenko.

UN Photo

yra nepaprasto biurokratizmo šedevras, popierizmu pralenkęs ir buvusios Sovietų Sąjungos biurokratizmą. JT paskendusios popierizme. Vien tik per 1994 ir 1995 metus dokumentacijai paruošti buvo sunaudota beveik 3000 tonų popieriaus ir jos paruošimui buvo išleista daugiau kaip 300 milijonų dolerių.

Kita problema - JT personalo gausumas. Šiuo metu JT būstinėse New Yorke, Ženevoje, Vienoje ir įvairiuose padaliniuose, išsisklaidžiusiuose po visą pasaulį, dirba apie 54 tūkstančių tarnautojų. Dauguma jų neva įvairių sričių "specialistai" su aukštom algom pagal JAV valdžios pareigūnų atlyginimų struktūrą su visokiais priedais.

Šiuometinis JT Generalinis sekretorius Kofi Annan, nuo šių metų sausio 1 d. perėmęs šį postą, pasižadėjo iš pagrindų pertvarkyti JT administraciją ir

stabdytas delegatams užrašų blonknotų bei rašiklių davimas nemokamai ir jiems nebeatnešama posėdžių metų vandens su leda is t. t.

Ukrainietis - šios sesijos prezidentas

Pagal jau nusistovėjusią tvarką kiekvienai sesijai vadovauti yra išrenkamas prezidentas. Jau iš anksto buvo žinoma, kad šis postas priklausys Rytų Europos asmeniui. Juo buvo išrinktas, be prieštaravimų, Ukrainos užsienio reikalų ministras Genadijus Udovenko nuo 1994 m. Jis yra karjeros diplomatas ir gerai pažįsta JT veiklą, pradėjęs dirbti JT būstinėje Ženevoje nuo 1965 m. Jo gabumus pastebėjo ir tuometinė sovietinė Ukrainos vyriausybė, 1985 m. paskirdama jį ambasadorium Jungtinėse Tautose New Yorke. Net septynerius metus jis išsilaikė tame poste. Tuo pačiu metu jis aktyviai da-

lyravo ir kituose JT padaliniuose. 1987 ir 1995 m. jis pirmininkavo JT Antrajam (Ekonominių ir Finansinių reikalų) komitetui. 1989-1990 m. pirmininkavo JT Specialiam politikos ir dekolonizacijos komitetui ir tuo pačiu metu iki 1991 m. jis buvo ir JT Ekonominių ir Socialinių reikalų tarybos viceprezidentas. 1991 m. jis buvo išrinktas JT Generalinės Asamblėjos 46-osios sesijos viceprezidentu. JT diplomatų tarpe jis yra visų mėgiamas kaip geros orientacijos politikas ir kaip draugiškas bei sukalbamas asmuo. Jis yra gimęs 1931 m. ir 1954 m. baigęs Kijevo universitetą tarptautinius santykius. Jis gerai moka rusų, anglų, lenkų ir prancūzų kalbas. Yra vedęs ir turi vieną suaugusią dukterį.

Išrinkus G. Udovenko naujuoju asamblėjos prezidentu, jam pagelbėti buvo išrinkti ir viceprezidentai. Jų išrinkta net 21 delegatas, reprezentuojąs šiuos kraštus: Airiją, Didžiąją Britaniją, Egiptą, Etiopiją, Graikiją, Gvinėją, Jordaną, JAV, Kiniją, Kirgistaną, Kongą, Meksiką, Mongoliją, Panamą, Prancūziją, Qatarą, Rusiją, Saint Vincentą ir Grenadiną, Togo, Vietnamą ir Zimbabvę.

Taip pat buvo sudarytas 9 narių kredencialų komitetas, kurio uždavinys bus patikrinti visų delegatų kredencialus. Jis sudarytas iš delegatų, atstovaujančių šiems kraštams: Argentinai, Barbados, Bhutanai, Dramblio kaulo krantui (Cote d'Ivoire), JAV, Kinijai, Norvegijai, Rusijai ir Zimbabvė.

Buvo išrinkti ir šešių pagrindinių komitetų pirmininkai. Pirmininkams (Nusiginklavimui ir Tarptautiniam saugumui) vadovaus Bostvanos atstovas. Antrajam komitetui (Ekonominiams ir Finansiniams reikalams) vadovaus - Venezuelos atstovas. Trečiajam komitetui (Socialiniams, Humanitariniams ir Kultūriniais reikalams) - Italijos atstovas. Ketvirtajam komitetui (Specialus politikai ir dekolonizacijai) - Zimbabvės atstovas. Penktajam komitetui (Administracijai ir Biudžetui) - Bangladešo atstovas. Šeštajam komitetui (Teisiniams reikalams) - Slovakijos atstovas.

Naujasis prezidentas, viceprezidentai ir šešių komitetų pirmininkai sudaro visos asamblėjos generalinį komitetą, kuris yra atsakingas peržiūrėti šios sesijos provizorinę darbotvarkę ir rekomenduoti asamblėjos svarsty-

(nukelta į 4 psl.)

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

Vincas Krėvė

13

Jis atidžiai klausė, protarpiais trindamas delnu kakta. Baigęs pasakoti, paklausiau jo nuomonės, ką dabar turėtų daryti, kaip elgtis.

- Sėdėti savo vietoje ir kiek galima trukdyti Maskvos sumanymams. Manau, kad reikia visomis išgalėmis priešintis skubotiems rinkimams į Seimą, - patarė pagalvojęs. - Ar galiu aš visa, ką iš tamistos išgirdau, papasakoti savo vienminčiams ir draugams?

Atsakiau, kad nemanau iš to daryti paslapties.

Prof. Bistrui išėjus, po valandos laiko apsilankė pas mane Dekanozovas, atstovo Pozdniaکوvydos lydimas.

- Atėjau pasikalbėti su tamista dėl rinkimų į Seimą, - pareiškė. - Esu girdėjęs, kad ponas Pirmininkas esi priešingas rinkimams. - Tamista esi suklaidintas tuo atveju, - atsakiau. - Aš tik noriu, kad rinkimai būtų tinkamai paruošti ir įvyktų patogiu liaudžiai laikui. Dabar artinasi darbymetė, - ėmiau aiškinti, - žmonės bus susirūpinę lauko darbais. Pavargę neturės galimybės nei priešrinkiminiuose susirinkimuose dalyvauti, nei balsuoti visi...

- Gal tamistos išvedžiojimai ir turėtų šiek tiek pamato, bet šiuo atveju į juos negalima atsižvelgti, - atsakė p. Dekanozovas. - Mes gavome iš Maskvos pranešimą, kad rinkimų atidėti negalima. Jie turi vienu metu įvykti visose Pabaltijo valstybėse.

- Juk rinkimai - tai vidujinis mūsų reikalas. Kas mums darbo, kuriuo metu įvykis rinkimai Latvijoje ir Estijoje.

- Tamista turi gerai žinoti, kad čia ne vien tik mūsų reikalas, bet ir mūsų, - pabrėžė Dekanozovas. - Pasakyta, kad rinkimai turi įvykti vienu metu ir jų negalima atidėti, ir į tai reikia atsižvelgti (setim nado sčitatšia).

- Aš negaliu pakeisti nei savo nuomonės, nei nusistatymo šiuo klausimu, - pabrėžiau ir aš. - Nenoriu būti liaudies apkaltintas, kad tyčia paskyrėme rinkimus nepatogiu laikui.

- Vadinasi, tamsta, p. ministeri, nori mus sabotuoti, - aštriai pareiškė Dekanozovas. - Jūsų sabotavimą mokėsime palaužti, - pagrasino.

- Jūsų dalykas, kaip pasielsite. Aš rūpinuos ir rūpinsiuos tik Lietuvos nauda, į nieką kitą neatsižvelgdamas, - pasakiau. - Jei tamista ir toliau panorėsime man grąsinti, surasiu būdą protestuoti. - Atėjome pasitarti su jumis dėl rinkimų ir manėm, kad jau esate susiorientavę esamoje padėtyje, bet matau, kad su jumis nėra ko tartis, - pareiškė atsikeldamas p. Dekanozovas.

- Aš, gerai tamistą pažindamas, visgi tikiuosi, kad jūsų nusiteikimas pasikeis, - prabilo visą laiką tylėjęs Pozdniakovas.

Jiems išėjus, pas mane apsilankė nusimines p. Seja. Jis man papasakojo, kad žinios, kurias jis gavo iš manęs, sukėlė Latvijoje didelio susirūpinimo. Bet ten vis dar abejoja, kad Maskva galėtų drįsti galvoti apie Pabaltijo kraštų inkorporaciją be Reicho vyriausybės sutikimo, ypač dabar, kai vokiečių laimėjimai pasiekė tokio laipsnio, jog jais net Maskva turėtų būti įbauginta. Berlynui gi nėra išrokavimo atiduoti Pabaltijo kraštus Maskvai dabar. Yra didesnio pavojaus patekti į vokiečių globą, kurie nedviprasmiškai reikiąia pretenzijas į Latviją ir Estiją, kaip ir senas vokiečių sritis. Šiuo atveju ir Lietuvai grėstų tas pat likimas, kaip kraštui, kuris skiria Latviją ir Estiją nuo Reicho.

Atsižvelgiant į visa tai, jis prašomas dar kartą patikrinti žinias.

- Niekio daugiau tamistai pasakyti negaliu, nes esu viską pasakęs. Kad jūsų Vyriausybė tomis žiniomis labiau patikėtų, praneškite jai tamista, kad neužilgo ir vienu metu visose Pabaltijo kraštuose bus įvykdyti į seimus rinkimai. Jie busia įvykdyti vienu būdu, ir mūsų valstybės, matyti, bus inkorporuotos irgi vienu metu ir vienu būdu. Čia papasakojau p. Sejai apie Dekanozovo atsilankymą ir pasikalbėjimą su juo rinkimų reikalu.

- Pasiteirau, kaip šis klausimas yra pas mus, - atsisveikindamas pareiškė p. Seja.

Dėl vis labiau dažnėjančio bolševikų karinės vadovybės kišimosi

į mūsų kariuomenės ir vidaus reikalus nuo lat kildavo aibė klausimų, kuriuos reikėjo skubiai spręsti. Todėl Ministerių Taryba turėjo beveik kas vieną vakarą posėdžiauti. Buvo sušauktas posėdis ir ši vakarą, kurio metu turėjo būti pirmu klausimu svarstomas bolševikų karinės vadovybės pareikalavimas leisti mūsų kariams "draugauti" su rusų kariais.

Dar okupacijos pradžioje buvo griežtai nusistatyta laikyti mūsų karių kareivinėse ir niekam jų be tam tikro ir svarbaus reikalo neleisti išeiti į miestą arba abelnai už kareivinės ribų. Tokis pareidymas buvo duotas ne dėl baimės, kad mūsų kariai galėtų kitaip užsikrėsti komunistinėmis pažiūromis. Jų nusiteikimas buvo toks griežtai tautinis ir patriotinis ir tiek jie buvo kupini okupantams neapykantos ir pagiežos, jog [buvo] pavojus neapdairių iš karių pusės išsišokimų, konfliktų ir visai galimų susirėmimų. Be to, dar baidėmės komunistų provokacijų, kurias galėtų panaudoti savo tikslams, kuriuos atspėti buvo sunku, ir represijoms mūsų kariuomenės atžvilgiu.

Klausimas sukėlė didelių ginčų, bet galutinai buvo Ministerių Tarybos pritarė laikyti ankstyvesnio tuo reikalu nusistatymo. Dar posėdžiui neįpusėjęs, staiga buvau išauktas Emisijos banko direktoriaus p. Paknio, kuris, rodos, tuo metu ėjo Banko valdytojo pareigas. Jis asmeniškai atvyko į ministerio pirmininko raštinę ir pareikalavo skubaus pasimatymo su maršm.

Ponas Paknys man pranešė, kad Maskvos vyriausybė per Dekanozovą pareikalavo iš Emisijos banko vadovybės tuojau išduoti aukš, kuris yra Banko seifų skyriuje, ir pranešti visiems užsienio bankams, kuriuose yra mūsų depozitai aukso, kad tą aukšą esame pardavę Maskvos vyriausybei ir todėl prašome perkelti jį į Maskvos vyriausybės sąskaitą.

Emisijos banko vadovybė neturi galimybės pasipriešinti tokios rūšies prievartai, dargi asmeniniais grąsinimais paremtai, ir turės padaryti atitinkamą nutarimą, apie kurį jis, Paknys, pasiskubino man pranešti, nors žino, kad Lietuvos Vyriausybė tiesioginiai čia Bankui padėti negali, nes Emisijos bankas yra institucija, nuo vyriausybės nepriklausoma.

(nukelta į 4 psl.)

Rusijos Valstybės Dūma paragina šalies prezidentą ir vyriausybę imtis priemonių ir apginti tėvynainius, tapusius politinių persekiojimų Lietuvoje aukomis. Valstybės Dūma išplatino pareiškimo "Dėl teismo susidorojimo Lietuvoje su Rusijos piliečiu Valerijumi Ivanovu" projektą. Už šį projektą rugsėjo 12 dieną balsavo 293 deputatai, 3 susilaikė. Pareiškimas buvo padarytas dėl to, kad rugsėjo 11 dieną Vilniuje Apeliacinis teismas Rusijos pilietį V. Ivanovą nuteisė vienerius metus kalėti ir jam paskyrė 70 tūkstančių litų baudą.

Dušanbėje pradėjo dirbti nacionalinio susitaikymo komisija, iškurtą Tadžikistane po 5 metų pilietinio karo ir 3 metų derybų. Pirmajame komisijos posėdyje, kuriam pirmininkavo Tadžikistano opozicijos vadovas Saidas Abdulo Nuri, sudarytos keturios darbo grupės, kurios įgyvendins Maskvoje pasirašytą susitarimą dėl taikos šalyje. Pirmiausia bus siekiama sudaryti koalicinę vyriausybę, kurioje 30% vietų turės opozicija, integruoti opozicines ginkluotas formuotes ir Tadžikistano struktūras, grąžinti pabėgėlius ir tėvynę.

Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma spalio 13 d. apkalbino Rusiją dėl Nepriklausomų valstybių sandraugos neveiksmingumo. "Mes visi kalbi dėl to, kad NVS virto amorfišku organu, bet kalčiausia Rusija", sakė L. Kučma grupei žurnalistų iš Kazachstano. Ukrainos vadovo teiginys pakartojo anksčiau tą pačią dieną pasakytus Gruzijos prezidento Eduardo Ševardnadzės žodžius, kad Rusijos dominuojama NVS pasirodė mažavertė labiausiai dėl Maskvos kaltės. Abiejų prezidentų mintys buvo išsakytos vos 10 dienų prieš NVS aukščiausiojo lygio susitikimą.

JT GENERALINĖS ASAMBLĖJOS 52-OJI SESIJA SPRĖS SAUGUMO TARYBOS REFORMĄ

(atkelta iš 3 psl.)

mui naujai pateikiamus klausimus.

G. Udovenko po rinkimų, priimdamos asamblėjos prezidento postą, pasakė kalbą, iškeles joje visą eilę JT problemų, į kurias ši sesija turėtų atkreipti dėmesį ir surasti būdus joms išspręsti. Peržvelgęs būtinumą kuo greičiausiai sutvarkyti JT finansines problemas, jis taip pat iškėlė ir Saugumo tarybos reformos reikalą. Atsižvelgiant į tai, kad per pastaruosius metus žymiai padidėjo JT narių skaičius, geresnei visų kraštų reprezentacijai Saugumo Tarybos narių sudėtis taip turėtų būti padidinta.

Ginčai dėl Saugumos Tarybos sudėties

Jau pereinant metų sesijoje buvo iškeltas Saugumo Tarybos narių skaičiaus padidinimo klausimas, bet nesusilaukė sprendimo. Tada prezidentas tapo nuolatinėmis tos tarybos narėmis su veto teise pareiškė Vokietija ir Japonija. Jos tikisi, kad ši sesija išspręs jų atstovavimo reikalą teigiamai.

Šiuo metu Tarybą sudaro 15 šalių, iš kurių penkios (Didžioji Britanija, JAV, Kinija, Prancūzija ir Rusija) yra nuolatinės narės su veto teise ir 10 nenuolatinių narių, renkamu kas dveji metai.

Ginčai jau prasidėjo ne tik dėl Vokietijos ir Japonijos padarymo nuolatinėmis narėmis, bet ir dėl įtraukimo daugiau kraštų į Tarybos sudėtį, suteikiant galimybę turėti savo atstovus ir besivystančioms valstybėms.

Daugelis kraštų pritaria Saugumo Tarybos padidinimui, bet gan skirtingai. Pavyzdžiui, Japonija siūlo padidinti iki 25 narių, o JAV mano, kad turėtų būti ne daugiau kaip 21. Norvegija pareiškė, kad ji pritaria suteikti nuolatinį narių statusą ne tik Vokietijai ir Japonijai, bet dar trims Azijos, Afrikos bei Lotynų Amerikos besivystantiems kraštams. Italija griežtai prieštarauja bet kokiam nuolatinį narių su veto teise priėmimui ir siūlo daugiau papildyti Tarybą nenuolatiniais nariais. Pietų Afrika mano, kad Afrikai priklauso net dvi nuolatinio narių vietos. Brazilija jau net pareiškė, kad ji turėtų kaip nuolatinę narę atstovauti Lotynų Amerikos šalims, bet tam

griežtai priešinosi Argentina.

Tad taip ir nežinia, kaip ši Saugumo Tarybos narių padidinimo klausimas išsispres.

Kalbą JAV Prezidentas

Kaip kasmet, taip ir šiemet į sesijos pradžią kalbą pasakė ir nuraminti suvažiavusius viso pasaulio kraštų delegatus atvyko JAV Prezidentas Bill Clinton. Jis į pasakė rugsėjo 22 d. sesijos priešpietiniame posėdyje. Tą dieną jis buvo pirmasis kalbėtojas. Generalinės asamblėjos salė buvo sausiai prikimšta smalsuolių delegatų, kai normaliai tuo laiku dažniausiai ji būna pustuštė. Visi norėjo jį išgirsti apie JAV paramą Jungtinėms Tautoms ateityje. Ir kaip buvo tikėtasi, jis daugiausiai ir kalbėjo apie dar nesumokėtą JAV skolą, siekiančią jau daugiau kaip pusantro milijardo dolerių. Jis pažadėjo, kad ši skola bus apmokėta. Šis pažadas visų buvo šiltai priimtas gausiu plojimu, bet kada jis bus įvykdytas - tai jau didelis klausimas. Jis gali pažeidėti ir tuo pačiu neištesėti, nes pinigų išmokos ne nuo jo vieno priklauso. JAV kongresas bet kokią išmoką sąlygoja su JT struktūrine bei administracine reforma. Kongresas taip pat reikalauja, kad dabartinė skola kartu su JT narystės mokesčiu būtų sumažinta.

Savo kalboje prez. Clinton palietė ir branduolinių ginklų gaminimo bei bandymo sutartį, kurią pernai kartu su 145 kitom valstybėm jis pasirašė ir kuri dar nėra ratifikuota net ir šiame krašte. Jis pasižadėjo dėti visas pastangas, kad JAV kongresas ją nedelsiant ratifikuotų. Jis mano, kad ir kitos pasirašiusios valstybės paseks JAV pavyzdžiu ir įgyvendins šią sutartį. Jai įgyvendinti reikia 44 valstybių ratifikacijos, o iki šiol tik keturios yra tai padariusios.

Prez. Clinton taip pat pasiūlė, kad būtų įkurtas tarptautinis tribunolas teisti ir bausti asmenis bei institucijas, nusikaltusias žmogaus teisių pažeidimu, nekreipiant dėmesio, kuriame krašte jos bebūtų. Ir šis pasiūlymas susilaukė iš delegatų šilto pritarimo.

(Tęsinys kitame numeryje)

Antanas Dundzila

Mažas grumstas didelį vežimą verčia, sako liefuviška patarlė. Čia eis kalba ne tiek apie mažą, bet apie mažai žinomą fondą.

Dabartinėje Amerikos lietuvių visuomenėje esame įpratę girdėti pagarsėjusių mūsų fondų vardus. Tie fondai remia lietuvių

Mažai žinomam fondui 45!

Mintis steigti Vydūno vardo fondą kilo iš akademinio Skautų Sąjūdžio eilių, nes reikėjo paramos Amerikoje besikuriančiam, studijuojančiam lietuvių jaunimui. 1952 metais pradėta su \$600 "kapitalu"... Visą laiką studentams šis fondas pinigų skolinavo, o skolas didelė dalis mokslą pabaigusiuji sugrąžino. Kaip kokiam banke, sugrąžinti pinigai vėl buvo skolinami ir t. t. Iki šiol tokiomis paskolomis pasinaudojo daugiau kaip 200 studentų, priklausančių įvairi-

kasmet siuntinėjamų kalėdinių atvirukų. (Kai šiais metais jus pasieks Vydūno Fondo atvirukai, nepamirškime, kad tai visuomeninės reikšmės, savanorių vykdomas darbas!)

Spaudoje reikia paminėti bent pačias svarbiausias Vydūno Fondo išleistas knygas. Dar prieš Nepriklausomybės atstatymą Fondas perspausdino klasikinę A. Šapokos "Lietuvos istoriją", kurios didelė dalis pakliuvo į Lietuvą, ten buvo bene pirmoji tokio pobūdžio knyga. Vėliau Lie-

Vydūno Fondo valdyba, iš k. fil.: L. v. Braun, G. Mičiulienė, V. Mikūnas (pir.), J. Variakojienė, L. Ramanauskas.

visuomenės veiklą bei įvairias pastangas Lietuvoje. Pats žymiausias ir didžiausias iš jų bus 1960 m. įkurtas Lietuvių Fondas. VLIKui į Ameriką 1955 m. atsikėlus, pradėjo čia veikti daugiau kaip milijoną dolerių dabar turintis Tautos Fondas. Chicagoje prie milijoninės sumos artėja kone kiekvienam laikraščio numerio linksnuiuojamas, asmenuojamas ir laipsniuojamas dienraščio "Draugas" Fondas. Washingtono po Nepriklausomybės atstatymo kurį laiką gražiai reikšėsi Lino Kojelio įkurtas U. S. Baltic Foundation, apie kurį žinios nutilo, L. Kojeliui iš vadovybės pasitraukus ir išvykus Lietuvon. Šis fondų sąrašas, be abejo, galėtų būti ilgesnis, tačiau dabar prie jo junkime ir Vydūno Fondą: jis tokį pripažinimą tikrai užsitarnavo.

Vydūno Fondas Chicagoje tyliai jau veikia 45 metus. Jo visos pajamos viršija \$813 tūkst., o išmokėjimai - \$641 tūkst. Tai didelis įnašas į mūsų visuomeninį gyvenimą. Bent iš čia išvardintų institucijų savo amžiumi jis pats vyriausias.

oms lietuvių, ne tik skautų organizacijoms. Vėliau buvo pradėtos skirti negrąžinamos stipendijos lituanistiką studijuojantiems, parama jaunimo kultūriniam darbams, literatūros premijos pradedantiems rašytojams. Atsisukta ir į visuomeniniame gyvenime besireiškiantį jaunimą: 18 premijų teko jaunimui šioje srityje. Nežiūrint piniginių nuostolių, pradėtos leisti knygos. Fondo darbuotojų viltys sukauptos į tai, kad švietimuose kraštuose gyvenantieji lietuviai išliktų tautiniai sąmoningomis, aktyviai besireiškiančiomis asmenybėmis.

Šiais laikais Fondo veiklos apimtį galima pajusti iš valdybos 1997 m. darbų ir išlaidų plano. Iš viso numatyta išleisti \$75 tūkst. Iš tos sumos beveik pusė skirta lietuvių studentų paramai čia ir Lietuvoje. Ruošiamasi išleisti specialiai užsakyta, naujai rašoma Lietuvos istorija, bus paskirtos keturios metinės premijos, dalis pajamų eis vadinamai "Vydūnistikai", ir tik 6% administracinėms išlaidoms. Fondo pajamas sudaro aukos iš

tuvoje buvo išleista dar viena tos knygos laida, bet su nepageidaujamu komunisto istoriko įvadu... Išleistas kapitalinis, V. Statkaus paruoštas veikalas "Lietuvos ginkluotos pajėgos", kurio jau šiais laikais viešai pageidavo dabartinis Lietuvos kariuomenės vadas. (Knyga Kariuomenės vadui buvo išsiųsta, bet jis jos kažkodėl, bent iš karto negavo...) Išleisti keli Vydūno veikalai. Pats paskutinis leidinys - prel. J. Prunskio šiuolaikinė dovana skautams - kun. St. Ylos "Skautų maldos", 32 psl. brošiūrėlė. Visų leidinių, aišku, čia neišskaičiuos.

Vydūno Fondas yra nuo JAV federalinių mokesčių atleista institucija, kuriai vadovauja taryba ir valdyba. Valdybai jau 32 metai pirmininkauja Vytautas Mikūnas. Grįžtant prie Vydūno Fondo sugretinimo su kitais mūsų visuomenės fondais, ypač su Lietuvių Fondu, galima teigti, kad Vytautas Mikūnas yra tarsi Vydūno Fondo daktaras Razma... Ir Vydūno Fondas, ir Vytautas Mikūnas su savo kolektyvu yra nusipelnę mūsų visuomenės dėmesio bei paramos.

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

(atkelta iš 3 psl.)

Pasiteiravau, kiek yra aukso mūsų Banko patalpose ir užsienyje. Tikslų skaičių dabar prisiminti negaliu. Tik atsimenu, kad užsienyje buvo deponuota aukso virš šešių dešimčių milijonų litų vertės. Daugiausia Suvienijotose Šiaurės Amerikos Valstybėse. Po jų seka Anglija, Prancūzija, Švedija ir kiti kraštai, su kuriais turėta prekybinių reikalų. Beveik pusantro milijono litų yra mūsų Emisijos banko patalpose. Šis pastarasis susidarė iš privačių indėlių, kuriuos turėjo Lietuvos piliečiai Tautininkų vyriausybės patvarkymu iškelti į litus. Aukso dalį galima bus nusilepti su pagalba buhalterinių perkilnojimų, bet tik laikinai, nes vėliau ir šita operacija turės paaikškėti, kai panorės kas patikrinti Banko sąskaitybą.

Nesusivokiau, kaip reaguoti turį į tokį pareiškimą. Tuo tarpu tik tiek susigriebiau, kad pasakiau p. Pakniui, kad turėsime suimti visą Emisijos banko vadovybę, jei ji padarys tokį nutarimą, nors jau tuo pat momentu supratau, kad tai tik tuščias grasinimas, kurio įvykdyti neturėsime jėgų, kad ir norėtume.

Tai būtų geriausia išeitis iš dabartinės padėties, kuri atpalaiduotų mus nuo nemalonaus ir skaudaus nutarimo, - ramiai atsakė p. Paknys. - Tik patarčiau su tuo pasiskubinti, kol nevēlu. Vieną dieną aš galėsiu sutrukdyti, bet negaliu pažadėti, kad išgalėsiu ilgesniam laikui. Kad turėtum pamata, aš tamistai oficialiu raštu pranešiu Banko Valdybos nusiteikimą šiuo klausimu. Supratau, kad p. Paknys rimtai apie tokią išeitį galvoja, kaip apie vieninteliai galimą šioje Lietuvos padėtyje.

- Tamista rimtai manai, kad tokis mūsų aktas galėtų jums padėti? - paklausiau.

- Bent sutrukdytų kuriam laikui Maskvos planus. Tik tamista turi anksčiau pagalvoti, kad gal tokis žingsnis gali jums nepasisekti ir nieko mums nepadėti, o jūs asmeniškai galite labai nukentėti.

Tasai pasikalbėjimas ir toji žinia mane tiek pritrėnkė ir sujaudino, jog grįžęs į posėdį negalėjau kurti laiko žodį pratarti ir kokias penkias minutes sėdėjau galvą suėmęs rankomis ir sukniubęs ant stalo.

- Kas tokio atsitiko? Kas su tamista? - nerimaudami ėmė mane klausinėti vienas kitas Tarybos narys.

Šiek tiek aprimęs pranešiau Tarybai žinią, kurią išgavau iš Paknio, ir pasiūliau tuojau, neatidėliojant, nutarti pateikti Maskvos vyriausybei griežčiausią protestą dėl tokios brutališkos prievartos, kuri turės sugriauti ir mūsų valiutą, ir pakirsti mūsų krašto ekonominio gyvenimo pamatus. Turim pareikalauti dar šiandien, kad šis Maskvos prievartos aktas būtų tuojau atšauktas. Kitu atveju turėsime su mūsų protestu dėl to prievartos akto supažindinti visas kitų valstybių atstovybes Lietuvoje.

Mėgino kažką kalbėti valstybės kontrolierius Adomauskas, buvęs kunigas, dabar gi aršusis komunistas, mėgindamas pateisinti Maskvos žygį, bet nedaviau jam baigti kalbos, pareikšdamas, kad Maskva turi būti jo pakankamai žmonių ginti savo reikalus. Mūsų pareiga ginti Lietuvą, jei esame lietuviai.

Ponas Adomauskas nutilo ir, matyti, tuojau persiorientavo, nes mano pasiūlymas buvo priimtas beveik be apsvaistymo vienu balsu, gal todėl, kad šis Maskvos vyriausybės reikalavimas užklupo netikėtai net komunistus ministerius. Galvanauskas pasiūlė čia pat tuojau išrinkti delegaciją pas Dekanozovą, kuri pareikštų mūsų protestą žodžiu ir pareikalautų šio prievartos akto atšaukimo.

Jo pasiūlymas buvo irgi priimtas, ir tuojau buvo išrinkta delegacija, į kurią įėjo du komunistai - Gedvilas ir Adomauskas - ir trečias - Galvanauskas, kaip finansų ministeris.

Delegatai tuojau išvyko, o mes visi kiti pasilikome laukti jų sugrįžimo. Mažai turėjome vilties, kad delegacijai pasisektų laimėti. Todėl suredagavome protesto tekstą, ir kai jis buvo perrašytas, jį čia pat pasirašė visi likusieji Ministerių Tarybos nariai.

Teko laukti virš dviejų valandų. Pagaliau delegatai sugrįžo ir pranešė, kad tuo reikalu Dekanozovas skambino į Maskvą, iš kur po ilgo laukimo buvo gautas atsakymas, kad SSSR vyriausybė atšaukia savo reikalavimą ir kad visas šis klausimas kilo per Užsienio komisiariato valdininkų neapdairumą.

Tuo momentu visi atsidusome lengviau. Kadangi buvo jau vėlus metas ir, be to, visi buvome susijaudinimo nuvarginti, nutarėm posėdį atidėti ir likusius klausimus svarstyti kitą vakarą. Maskvos pareiškimo-nepatikėjau ir neabejojau, kad jis bus pakartotas Emisijos bankui jei ne dabar, kol oficialiai Lietuva dar laikoma nepriklausoma valstybe, kol dar čia yra kitų valstybių atstovai, tai tuomet, kai ji bus įjungta į "broliškų socialistinių valstybių šeimą". Todėl nutariau iškviesti pas save tų valstybių atstovus, kuriose yra deponuotas mūsų auksas, supažindinti juos su padėtimi, kurioje

atsidūrėme, ir prašyti neišduoti mūsų aukso, jei kada tokis reikalavimas jų vyriausybėms būtų pateiktas.

Pirmasis atsilankė pas mane Anglų atstovas. Išklaušęs mano pasakojimą, pareiškė, kad visa tai, ką dabar išgirdo, jam visai ne staigmena. Mano prašymą dėl deponuoto aukso jis perduos savo vyriausybei, bet manas, kad ji vargiai ar galės šiuo reikalu padėti, nes ir Anglų Emisijos bankas yra nuo vyriausybės nepriklausoma institucija, ir vyriausybė į jo potvarkius kištis negali. Bet jis visgi tikisi, kad Anglų Banko vadovybė neišdrįstų šiuo metu patenkinti Maskvos reikalavimų, jeigu tokie reikalavimai būtų patiekti, atsimindami, kokį didelį anglų visuomenės pasipiktinimą sukėlė, kada tokiais pat sąlygomis buvo išdavusi Hitleriui Čecho-Slovakijos deponuotą auksą.

Prancūzijos atstovas mane tikino, kad jo vyriausybė niekada to nepadarytų. Šiuo metu ji net neturėtų galimybės, nes visos Prancūzijos aukso atsargos yra išgabentos į tolimas kolonijas, ir jis net nežina, kur yra dabar Prancūzijos Banko vadovybė. Suvenytų Šiaurės Amerikos Valstybių atstovas pareiškė, kad jo vyriausybė yra užsaldžiusi deponuotą Amerikoje auksą visų tų valstybių, tame skaičiuje ir Lietuvos, kurios yra svetimų jėgų okupuotos. Apie tai jis pasistengs artimiausiu laiku man pranešti oficialiai. Jis galys mane užtikrinti, kad Lietuva, pasiilusiavus nuo svetimųjų okupacijos, ne tik atgaus visas savo atsargas, deponuotas Suvienijotose Valstybėse, bet dargi galės gauti paskolos tiek, kiek bus reikalinga krašto gėrbūviui atkurti. Lietuvos inkorporacijos nei jo vyriausybė, nei kraštas niekada nepripažins. Jei tektų jam iš čia išvažiuoti dėl Maskvos smurto, tai jo iš čia išvykimas bus tik laikinas ir bus laikomas tik atostogomis.

Tik vienas Švedijos atstovas šaltai man pareiškė, kad jo vyriausybė turės patenkinti tokį Maskvos reikalavimą, jei jis būsiąs pateiktas, nes ji negali dėl Lietuvos aukso ar kurių kitų Lietuvos reikalų turėti su SSSR valstybe konfliktų...

Aš visai negalėjau suprasti, kodėl šiuo atveju Tarybinė Maskvos vyriausybė tiek pasiskubino. Ar itarė, kad paaiškėjus jų tikriems tikslams Lietuvos atžvilgiu imsimės priemonių saugiai paslėpti aukso ir svetimos valiutos fondą? Todėl norėjo užbėgti mums už akių. Bet kodėl tada lengvai mums nusileido? Nemanau, kad būtų pabūgę rusai mūsų grasinimo viešai protestuoti prieš tokį grobuonišką aktą.

(Bus daugiau)

Pagaliau pasirodė ilgai laukta ir dailiai išleista įvairiose pasaulio vietose likimo išmėtytų geriausių lietuvių poetų, dramaturgų bei prozininkų rinktinė anglų kalba **LITHUANIA: IN HER OWN WORDS**. Knygoje bandyta atrinkti vertingiausius XX a. lietuvių literatūros pavyzdžius, kurie tarsi suvienija Lietuvoje, Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ar kitur lietuviškai rašytus kūrinius į vieną lietuvių literatūros aukso žiedą. Knygoje 391 puslapis, kurių kiekvienas gali būti įdomus užsieniečiui, kuriam Lietuva dar dažnai tarsi neatrasta ir nežinoma žemė. Dėl informacijos: (718) 827-1352.

Kėdainius stebino kaskadininkai ir patrankų salvės

Minint 625-ąsias Kėdainių miesto įkūrimo metines nuo 7 valandų ryto iki pusianakčio senamiestyje vyko linksmybės. Jų nesutrukdė net kelis kartus praplūpus lietus. Šventės kulminacija buvo kaskadininko, Lietuvos automobilių sporto federacijos viceprezidento Daliaus Juozelskio pasirodymas. Daliaus Juozelskis, automobilis BMW 528 išbėgęs ir nuo pakylės pakilęs į orą, kiauurai perskrodė skersai kelio pastatytą senutėlį vengrišką autobusą ir nuskrįjęs 18.5 m nusileido ant tilto per Nevėžį. "Taranuojant" autobusu, ant jo stovėjo dar du kaskadininkai. Daliaus Juozelskio automobilii trenkiantis į autobuso šoną plūptelėjo liepsnos. Po pasirodymo miestelėnai ilgai nepalaido iš apdaužyto BMW išlipusio kaskadininko. Neseniai Daliaus Juozelskis Nidoje su automobiliu "Fiat" 140 km/val. greičiu nuo molo nuskrįjo į Kuršių marias. Kėdainių šventės metu nugriau-dėjo ir praeito amžiaus patrankų salvės. Nesitikejęs tokio griausmo krūptelėjo net Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis bei jo asmens sargybiniai. Išgąsdinti apsiverkė vaikai bei sukaukė automobilių apsaugos sire-

nos. Šventės pabaigoje sušvito fejerverkai. Visą dieną miestelėnus linksmino šokėjai, senosios, liaudies bei estradinės muzikos atlikėjai. Iškilmingo savivaldybės posėdžio dalyviams koncertavo iš Kėdainių kilęs maestro Vincentas Kuprys. Nusipelnusio Kėdainių krašto piliečio vardas suteiktas Tėvui Stanislovui iš kapucinių vienuolio Dotnuvoje. Tėvas Stanislovas jau kelis metus iš eilės išrenkamas populiariausiu Kėdainių krašto žmogumi. Anksčiau garbingas vardas buvo suteiktas gydytojui Teklei Bružaitėi, Nobelio premijos laureatui poetui Czeslaw Milosz, Vatikano Grigališkojo popiežiaus universiteto istorijos daktarui Pauliui Rabikauskui, kalbininkui Kaziui Ulvydui ir buvusiam Lietuvos užsienio reikalų ministru, Juozui Urbšui. Kėdainių vardas pirmą kartą paminėtas Hermano Wartbergo kronikoje. Tuo metu tai buvo 4 ha ploto žvejų bei žemdirbių kaimelis. Šiuo metu Kėdainių senamiestis - vienas iš šešių Lietuvos urbanistikos paminklų. Be Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos, tokios pat reikšmės senamiestis yra tik Trakuo-se ir Ukmergėje.

LR

Italijos sutuoktiniai vyrai yra pasipūtę ir tingūs

43% ištekejusių italių, kaip parodė viešosios nuomonės apklausa, nesutiktų antrą kartą tekėti už savo vyro. 21% moterų nurodė, kad joms nepatinka jų sutuoktinių pasipūtumas, 19% sakė, kad jų vyrai yra tinginiai pančiai, o 14% daugiau nebegali pakęsti knarkimo šalia savęs. Per Italijos moterų žurnalo "Anna" užsakymu atliktą apklausą viso-

je šalyje buvo apklausta 430 nuo 30 iki 65 metų amžiaus moterų. Iš 50% moterų, kurios sutiktų dar kartą ištekti už savo dabartinio vyro, "su entuziazmu" tai padarytų tik 23%. 27% respondentų apsiribojo pasakymu, jog galbūt sutiktų. Septyni procentai žmonių negalėjo atsakyti į pateiktą klausimą.

Anglų mokslininkai sveikatos būklę sieja su socialiniu statusu

Didžiosios Britanijos Vyriausybės užsakymu atlikti tyrimai parodė, kad žemesnių socialinių sluoksnių atstovai serga dažniau nei priklausantys aukščiausios visuomenės sluoksniams. Beje, žemesniuose visuomenės sluoksniuose taip pat daugiau neigiamųjų

bei sergančių nepagydomomis ligomis, mažesnė gyvenimo trukmė. 1991-1993 m. žemiausiu socialinių sluoksnių vyriškosios lyties atstovų mirtingumas buvo trigubai, o moteriškosios - pusantro karto didesnis nei aukštesniuose sluoksniuose. LA

JAV ambasadorius K. Smith Panevėžyje

Dar taip neseniai (rugšėjo pradžioje) Lietuvos prezidentui skiriamuosius raštus įteikė naujasis JAV ambasadorius Keith C. Smith, bet per mėnesį jis jau spėjo aplankyti keletą Lietuvos miestų. Spalio 10 d. K. C. Smith su žmona Nina Smith lankėsi Panevėžyje. Savivaldybėje aukštąjį svečią priėmė miesto meras R. Matuzas. Vėliau ambasadorius apsilankė Kauno Technologijos universiteto Panevėžio fakulteto Vadybos mokykloje.

Baltoskandijos akademijoje, kuri su savo darbais šiandien jau žinoma ne tik Europoje, bet ir Amerikoje, aukštus svečius pasitiko jos vadovas dr. S. Gaižiūnas. Supažindindamas su akademijos veikla - konferencijomis, moksliniu archyvu, biblioteka - vadovas išskėlė šios institucijos reikšmę Baltijos ir Skandinavijos šalių kultūriniais ryšiais. Jis pažymėjo, kad akademijai spalio 14 d. sukanka 6 metai, ir per tą laiką buvo suorganizuota artai 70 mokslinių konferencijų. Svečiams šis skaičius padarė didelį įspūdį. Akademijos vadovas plačiau apsisitojo ties Kazio Pakšto asmenybe ir palikimu, kuris ypač svarbus akademijai, papasakojo apie profesorius vaidmenį for-

muojant Baltoskandijos sampratą, garsiaisiais profesorius projektams (Centrinės Europos Federacija, Dausuva), pabrėžė jo įnašą į JAV istoriją. S. Gaižiūnas atkreipė svečių dėmesį ir į tai, kad akademijos mokslinė bei kultūrinė veikla yra neatsiejama nuo politikos. Prateisdamas akademijos vadovo mintį, JAV ambasadorius pastebėjo, kad Amerikos užsienio politikos prioritetinėse kryptyse nemažai dėmesio skiriama Baltijos ir Šiaurės šalių kaip vienos regiono įtvirtinimui. Akademijos šeiminingai aukštam svečiui padovanojo aplanką su unikaliais dokumentais, atspindinčiais prof. K. Pakšto veiklą bei Baltoskandijos idėjos ryšį su Amerika - K. Pakšto biografiją, jo "Baltoscandian Confederation", unikalią A. Graurogko laišką M. Šalčiui, kuriame aptariama Meksikos Kalifornijos pirkimo idėja mažajai Baltoskandijai įkurdinti. Svečio žmoną N. Smith domino Norvegijos ir Lietuvos ryšiai, tarptautiniai H. Ibseno seminarai, kasmet vyksta akademijoje. Mokslinis sekretorius A. Bliūdžius papasakojo apie vertimus iš skandinavų kalbų. Atsisveikindamas su akademija, K. C. Smith dėstė, kad čia,

Panevėžyje rado tokį netikėtą perliuką.

Kai aukštųjų svečių automobilis su JAV vėliavėle pasuko iš akademijos kiemo, mes, akademijos žmonės, galėjome konstatuoti, jog JAV ambasadoriaus žodžiai, pasakyti po mums taip brangiomis vėliavomis, reiškia vieną - JAV pripažino Baltoskandiją kaip svarbų idealą ne tik Panevėžiui ir Lietuvai, bet ir Šiaurės Atlanto erdvei.

Iš Baltoskandijos akademijos automobilis su JAV vėliavėle pasuko į penktą vidurinę mokyklą. Šioje mokykloje prioritetiškai yra anglų kalbos mokymas. Abiem svečiams padarė įspūdį freskos, kuriomis mokiniai išpuošė senosios mokyklos sienas, vaikų choro repeticiją.

Penktojoje vidurinėje mokykloje J. E. p. K. Smith pasakė, kad į JAV emigravo apie milijoną lietuvių, kurie daug davė Amerikai: "Mes dabar privalom atiduoti skolą" - pažymėjo ambasadorius.

Toks gyvas JAV ambasadoriaus domėjimasis Lietuva - pirmas atvejis po 1990 metų. Manome, kad tai duos gražių politinių rezultatų.

Dr. Silvestras Gaižiūnas

Išieiviai nepamiršta Lietuvos ir čia likusių savo tautiečių vokiečių

Lietuvos ir Vokietijos techninio mokykloje įstaigų bendradarbiavimas būtų naudingas abiem pusėms, - mano Vokietijoje gyvenančių išieivių iš Lietuvos organizacijos "Landsmanshaft" ("Kraštiečiai") atstovai, viešintys Šiauliuose.

Bendradarbiavimo idėja kilo apsilankius Šiaulių lengvosios pramonės mokykloje. Jos vadovams svečiai pareiškė savo susižavėjimą mokykloje siūvamais drabužiais, bateliais, čia pagamintais įvairiausiais odos dirbiniais, staltiesėmis, pagalvėlėmis. Vokietijoje gyvenantys išieiviai

iš Lietuvos nusiteikę paremti savo gimtą kraštą, imtis konkrečių veiksmų, kad būtų keičiamasi techninio mokykloje įstaigų mokinių bei dėstytojų delegacijomis.

Šiaulių lengvosios pramonės mokykloje išieivių iš Lietuvos delegacija susitiko su Šiaulių vokiečių bendrijos nariais. Čia svečiams buvo surengtas koncertas, mokiniai demonstravo savo gaminius. 25 žmonių delegacija savo jaunystės miestą aplankė ir buvęs prieškarinės Šiaulių mokyklos direktorius Alfredas Šraideris, kiti šiame mies-

te gyvenę žmonės.

"Bendravimas su Vokietijoje gyvenančiais išieiviais iš Lietuvos yra ir malonus, ir naudingas", - pasakė Eltai Šiaulių vokiečių bendrijos pirmininkė Liuda Stankienė. Tokios bendrijos veikia devyniuose Lietuvos miestuose. Didžiausia iš jų - Šilutės bendrija, jungianti 700 žmonių. Dauguma Lietuvoje gyvenančių vokiečių, pasak Liudos Stankienės, stengiasi vaikus ir anūkus mokyti vokiečių kalbos, puoselėti savo kultūrą ir papročius. Tad kiekvienas jų susitikimas su Vokietijoje gyvenančiais išieiviais iš Lietuvos visada būna didelė šventė.

ELTA

Raudondvario pilis.

V. Kapočiaus nuotr.

Sporto naujienos

Futbolo rungtynės Lemonte prie Chicago

Rugšėjo mėnesio pradžioje prasidėjusiose "National Soccer" lygos pirmenybėse rugšėjo 21 d. Chicago "Lituanicos" futbolo komanda žaidė jau trečiąsias rudens sezono rungtynes. Lemonto aikštėje buvo kovojama prieš stiprią ukrainiečių "Wings" vienuolikę, kuri jau turėjo dvi pergalės. Laimėjo "Wings" 3:1.

"Lituanica" šį sezoną pradėjo ne taip jau gerai. Pirmose rungtynėse, sužaidusi lygiomis 1:1 prieš lenkų "Lightning" futbolininkus, antrame jėgų bandyme turėjo nusileisti vokiečių "Fortunai" 2:3. Kadangi iš viso šį ratą reikės sužaisti 9 rungtynes,

tai dar yra laiko atsigauti ir sustiprėti.

Iš komandos pasitraukus stipriems žaidėjams - Rolandams Siniakovui ir Urbonavičiui (jie perėjo į veteranų vienuolikę), nelabai kas gali užimti jų vietas. O be to, net ir vienuolika žaidėjų kartais yra sunku sudaryti: taip atsitiko susitikime su "Fortuna", kuomet visą rungtynių laiką nežaidė dešimtukas.

Trumpos sporto žinios

- Lietuvaitė **Laima Grižaitė** buvo atvykusi į Kaliforniją ir čia, Riverside mieste, dalyvavo pasaulio "šotkan" karatė čempionate, kur moterų "kata" rungtyje iškovojo bronzos medalį.

- Pasaulio vicečempionas disko metime **Virgilijus Alekna**

laimėjo pirmąją vietą paskutinajame šio sezono "Grand Prix" turnyre Anglijoje, nusiviedęs diską 64 metrus 34 centimetrais. Olimpinis 1992-ųjų metų čempionas Barcelonoje disko metime **Romas Ubartas**, po keturių metų diskvalifikacijos, vėl rodosi aikštėse ir toje pačioje vietoje buvo ketvirtas.

- Įdomi žinia atėjo iš Rusijos, kur buvo uždrausta jos moterų krepšinio aukščiausios lygos pirmenybėse dalyvauti Maskvos srities Puškino "Rosijankos" klubo atstovėms. Šis klubas atsakė pereiti lyties patvirtinimo kontrolės testą, kuris yra privalomas aukščiausio rango žaidėjoms. Bijodamos galimų nemalonumų, šios komandos "moterys" sutiko geriau žaisti žemesnėje lygoje, kurioje nėra lyties tikrinimo. E. Šulaitis

IŠ VISUR
- Amerikos Lietuvių Tarybos 57-tasis metinis suvažiavimas įvyks 1997 m. spalio 25 d., šeštadienį, Jaunimo Centre, Chicagoje. Sekite spaudą dėl tolimesnės informacijos arba kreipkitės tiesiog ALTO telefonu (773) 434-2040.

- Bronius Zumeris, plačiai pasireiškęs Australijos lietuvių, ypač Katalikų federacijos ir ateitininkų, veikloje, rugpjūčio 19 d. mirė Melbourne.

- Fotografijos meistris Algimantas Kezys rengia kasmetinę 26-ąją lietuvių fotografijos parodą, kuri vyks spalio 24 d. - lapkričio 2 d. Chicago Jaunimo Centre Čiurlionio galerijoje. Šių metų parodos tema "Amatai".

- Dr. Audrius Stundžia, fizikas, šiuo metu dirba Šv. Mykolo ligoninės kardiologijos skyriuje ir dar kitoje firmoje Toronte.

- Aurelija Balašaitienė, beletristė, žurnalistė, poetė, daugelio lietuviškų laikraščių, o taip pat ir "Darbininko" bendradarbė, spaudos darbą pradėjo 1947 metais Memminge, Vokietijoje. Clevelando skautininkų draugovė spalio 5 d. Dievo Motinos parapijos salėje jai surengė suktuvinių pagerbimą, atžymint kilnios veiklos 50 metų sukaktį.

- Dail. Yonės Kvietytės-Young kūrinių parodą surengė "The Collector's" galerija, Calgary, Alberta, Kanadoje. Paroda "Celestial Coyotes" atidaryta rugšėjo 19 d. Išstatyta per 40 darbų, atliktų įvairia technika. Dailininkė yra gimusi Lietuvoje ir Kanadoje gyvena nuo 1949 m.

- "Dainavos" jaunimo stovyklos 40-ties metų jubiliejus pokylyje lapkričio 15 d. programą atliks Chicago "Dainavos" ansamblio vyrų oktetas, vadovaujamas Dariaus Polikaičio.

- Leonas Narbutis, Lemont, IL, rugšėjo 20-21 dienomis atidarė naują "Lion Frame" galeriją. Į iškilmes atsilankė ir miesto burmistras Rick Kwasneski.

- Lietuvos Vyčių 110 kuopa lapkričio 9 d., sekmadienį, Atsimainymo parapijos salėje (64-14 Clinton Ave., Maspeth, NY) 1 valandą po pietų ruošia šaunų pobūvį. Vyks šokiai ir vaišės. Auka \$22. Dėl informacijos: Helen Matulionis (718) 326-3398.

- Salvinija Kocienė, Lietuvos medicinos bibliotekos direktorė, rugšėjo 10 d. laišku prof. dr. Jonui Račkauskui pranešė, kad biblioteka gavo 30 dežių medicinos leidinių, siųstų devintuoju knygų talpintuvu iš Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro. Ji nuoširdžiai dėkoja aukotojams, nes tai būsimi "parama bibliotekos skaitytojams".

- Elenos Urbaitis (Urbaitytės) paroda "Sviesos konstrukcijos", kuri buvo surengta Šiuolaikinio Meno Centre Vilniuje š. m. gegužės - birželio mėn., yra perkelta į Nacionalinę Galeriją, taip pat Vilniuje.

- Dr. B. Levasius, Tarptautinės Vegetarų Draugijos narys grįždamas iš tarptautinio vegetarų kongreso Brazilijoje, lankėsi New Yorke ir parvežė Lietuvon ypatingą maistingųjų pupelių rūšį "Marieta", kuri bus išbandyta eksperimentiniame botanikos sode Kurkliuose.

Storo vaiko bėdos

(Pabaiga. Pradžia Nr. 40)
Kiek kalorijų per dieną vaikas privalo suvartoti?

Amžius	Kalorijų poreikis
1-4 m.	1300 kcal;
4-7 m.	1800 kcal;
7-10 m.	2000 kcal;
10-13	2150 kcal (mergaitės); 2250 kcal (berniukai);
13-15 m.	2300 kcal (mergaitės); 2500 kcal (berniukai);
15-19 m.	2400 kcal (mergaitės); 3000 kcal (berniukai);

Koks gi turėtų būti normalus vaiko kūno svoris?

Ūgis	Amžius	Svoris
80 cm	18 mėn.	9-13 kg;
100 cm	3 metai	12-18 kg;
120 cm	6 metai	18-26 kg;
130 cm	8 metai	20-35 kg;
140 cm	10 metų	26-39 kg;
150 cm	11 metų	31-47 kg;
160 cm	13 metų	40-55 kg.

Antsvoris yra tada, kai viršijama didžiausia svorio norma. Pavyzdžiui, trejų metų 1 m ūgio 21 kg sveriantis vaikas yra per storas.

Kasdien suvartoja 150 kcal per daug, per metus galima priaugti nuo trijų iki penkių kilogramų antsvorio. 150 kcal yra dviejuose šokoladiniuose saldiniuose su įdaru, stiklinėje vaisių sulčių, penkiuose sviestiniuose keksiukuose arba viename banane.

Kaip paliekninti vaiką?

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- Skambučiai į Lietuvą - 62 c/minutę
- Pinigų pervedimas į Lietuvą
- Didžiausia lietuviška parduotuvė "DOVANA"

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE		
Putnam, CT	OCT. 17	1-2 PM
Providence, RI	OCT. 17	4-6 PM
Waterbury, CT	OCT. 18	9:30-11 AM
Hartford, CT	OCT. 18	12-2 PM
Norwood, MA	OCT. 20	5:30-6:30 PM
Kennebunkport, ME	OCT. 21	1-2 PM
Albany-Schenectady, NY	OCT. 23	7-8 PM
Binghamton, NY	OCT. 24	9-11 AM
Scranton, PA	OCT. 24	12-1:30 PM
Frackville, PA	OCT. 24	5-6 PM
Philadelphia, PA	OCT. 25	9:30-11 AM
Brooklyn, NY	OCT. 25	12-4 PM
Washington, DC	OCT. 26	1-4 PM
Baltimore, MD	OCT. 26	5:30-6:30 PM
Bridgeport, CT	OCT. 27	9-10 AM
Brockton, MA	OCT. 30	3-6 PM
Lowell, MA	OCT. 31	12-1 PM
Lawrence, MA	OCT. 31	2-3 PM
Nashua, NH	OCT. 31	4-5 PM

KALĖDINIS KONTEINERIS IŠVYKS
SPALIO 28 DIENĄ

Psichologiniu rakursu į tą pačią bėdą
Elenai, kaip ir daugeliui merginų, nepatinka jos pačios figūra, ypač kai ji vilki maudymosi kostiumėliu.
- Tiesiog žagtelėjau iš nuostabos, išgirdusi apie Elenos sumanymą laikytis dietos, - sako jos mama. - Mano dukra verkšlens: "Mano draugių kaulai kyšo iš po drabužių, o mano linijos apvalios, tiesiog bjauri!"
Dešimtmetis Dominykas, slėpdamas savo apvalią kūną, vilki per didelius marškinėlius.

"Esu jau nebemažas".

Savo nuogumą jis slepia net nuo tėvų.
Niekio naujo, kad vaikai nori būti panašūs į filmų ar estrados žvaigždes. Bet karštingė apima vis mažesnius vaikus. Ir tai - nieko nuostabaus. Juk vaikai stebi suaugusiuosius - mato ir girdi, kaip jie rūpinasi savo kūnu: bando įvairiausias dietas, lekia į aerobikos ar kultūrizmo užsiėmimus ir t. t. Nūdienos vaikai siekia atitikti grožio standartus, apie kuriuos pirmą kartą paprasčiausiai nežinojo.
Pasak amerikiečių vaikų psichologo dr. Michael Maloney, net aštuonerių metų vaikai jau yra susirūpinę dėl savo antsvorio.

AMERICAN TRAVEL SERVICE
Patikimiausia ir ilgiausiai veikianti lietuvių kelionių agentūra Amerikoje.

Parūpiname bilietus į Lietuvą patogiausiais maršrutais ir pigiausiom kainom. Sutvarkome jūsų atostogas į visas pasaulio šalis bei užsakome pačias įdomiausias keliones laivais.

Royal Caribbean 7 naktų kelionė laivu golfininkams balandžio 26 - gegužės 3, 1998

Princess Cruises Love Boat 12 dienų kelionė į Aliaską birželio 11 - 22, 1998

Užsiregistruojant iki lapkričio 15 d. duodame specialią nuolaidą

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. Kedzie Ave. Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel. 708-422-3000 arba 1-800-422-3190
FAX 708-422-3163

nesako norį būti lieknėsi, pirmiausia jie nori būti stiprūs ir greiti. Nenorėdami pripažinti, kad jaučiasi per stori, slėpdami savo nesaugumo jausmą, berniukai sako, kad jie sportuoja ar laikosi dietos tik sveikatos labui.

NEW YORK -- VILNIUS
Žiemos kainos prasideda spalio 1 d. - Oct. 1st.

\$550 plius mokesčiai

NY - VILNIUS - NY

Vytis Travel
40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161
800-77-VYTIS

Internet <http://www.travelfile.com/get/vtours.html>
E-Mail: VYT TOURS EARTHLINK. NET

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

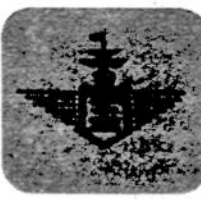
October 16	Kearny, NJ	11-12 noon
	Paterson, NJ	1-2 pm
October 23	Newark, NJ	11-12 noon
October 24	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
October 26	Brooklyn, NY	12-1 pm
October 28	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
October 30	Kearny, NJ	11-12 noon
	Paterson, NJ	1-2 pm

For more information call 914-258-5133
718-348-4709

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$444 r.t.

One way to Vilnius \$390

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Established in 1958

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS
žiema ir pavasarį, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:
AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave.
Leonia, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 (201) 592-8780

Storo vaiko bėdos

(atkelta iš 6 psl.)

visada lygina save su kitais. Bet jei vaikas pasako, kad yra per storas, nebandykite švelniai guosti - neva, nekalbėk kvailysčių, esi graži tokia, kokia esi ir pan. Verčiau užjaukite vaiką, padėkite perkelti vaiko nerimą į ateitį. Neapkalbinėkite, nekomentuokite vaiko kūno, tai gali sukelti nepageidaujamų emocijų. Paskalbėkite su vaiku, kai jis jaučiasi ižeistas ar užgautas: galbūt padėsite išsklaidyti jo nevilties debesėlius.

Ir dar vienas patarimas - tėvams (dažniausiai mamoms): nederėtų guostis savo figūros trūkumais ir garsiai vardyti visas

įmanomas dietas. Vaikai nesupranta, kad suaugusiems tėvams tikrai nebereikia tų kalorijų, kurios reikalingos augti.

Jeigu vaikas pernelyg susirūpinęs savo kūnu, nuolat apie jį kalba, vengia draugų ar net savo šeimos, nuolat atsisako pietų, tikriausiai vertėtų pasitarti su gydytoju ar vaikų psichologu. Galbūt priežastis glūdi visai ne kūno linijose...

Kalbėdami apie savo kūną, vaikai dažnai išsiduoda, kad... ne viskas yra gerai jų sielose.

Birutė Jančienė

Įteikti diplomai naujiems akademikams

Naujiems Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) nariams akademikams - vyskupui dr. Jonui Borutai, SJ, profesorui Vytautui Landsbergiui ir profesorui Vacuii Milui - rugsėjo 19 d. iškilmingai įteikti diplomai.

Iškilmės vyko Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčioje. Jose dalyvavo Seimo nariai, mokslininkai, dvasininkai, spaudos atstovai.

Šiuo metu LKMA turi 18 akademikų, 720 narių, per 200 narių pagalbinių. Septyni akademikai gyvena Lietuvoje, vienuolika - užsienyje.

ELTA

Muzikę Nijolę Ulėnienę išlydėjęs

Paulius Jurkus

Nijolė Ulėnienė, pianistė, kompozitorė, muzikos mokytoja, gyvenusi Dix Hills, N. Y., pakirsta sunkios ligos, mirė rugsėjo 11 d. Huntingtono ligoninėje. Buvo sudeginta. Jos palaikai rugsėjo 20 d. palaidoti Putnamo vienuolyno kapinaitėse. Vienuolyno koplyčioje buvo pamaldos. Į laidotuves iš įvairių vietų suvažiavo velionės bičiuliai, buvę mokiniai. Daugiausia buvo iš New Yorko.

Liko vyras Jonas, dukra Vaiva Ulėnas-Boertje, sūnus Aras, brolis Romas Stadalnikas Stamford, CT.

Nijolė Ulėnienė savo namuose.

Gerimanto Peniko nuotr.

Vokietijoje - pirmasis ekonominės plėtros agentūros filialas

(atkelta iš 2 psl.)

duomenimis, šiemet Lietuvoje užregistruotos 1063 bendros su Vokietija ir tik užsienio kapitalo įmonės.

Dar vienas Lietuvos ekonominės plėtros agentūros filialas šiemet bus atidarytas Sankt Peterburge.

ELTA

Marijos Aukštaitės knyga "Išėivės memuarai IV" - paskaičius

Esu perskaitęs virš 15-kos Marijos Aukštaitės Centro išleistų Marijos Aukštaitės kūrybos knygų. Šiuo metu perskaičiau dar vieną jos knygą, pavadintą "Išėivės Memuarai IV". Skaitydamas pastarąją radau joje lyg ir santrauką M. A. kūrybos su M. A. biografiniais duomenimis, jos mąstysenos, jos pergyvenimų, jos gilios tėvynės meilės ir jos pačios visuomeninės veiklos duomenimis. Knyga turi daug skyrių, skaitoma labai lengvai ir paliečia labai daug gyvenimo sričių.

Rašinyje "Mano motinėle" M. A. vaizdžiai nupasakoja varginą jos vaikystę. Rašinyje "Rimelis" M. A. išreiškia didelę meilę ir pagarbą Lietuvos knygnešiams ir daraktoriams, veikusiems caro priešpados metu. Skyriuose "Palmyros laiškeliai", "Violetos patarimai" ir "Loreta", atsakymuose į jai rašytus laiškus atsispindi labai aukšti M. A. moralės principai, ypač šeimos sugyvenimo, ištikimybės, meilės vaikams ir vienas kitam, gyvybės vertinimo, pasiaukojimo ir dorovės srityse.

Skyriuje "Dienų lašai" M. A. paliečia jos pačios sielvartą sutikus ligoninėje mirtiną ligą sergantį savo vyrą ir greitai jį praradus. Sielvartą didino dar ir jos vienos globoje palikti du jos sūneliai ir trečias nežinioje palikęs Lietuvai tarnauti.

Skyriuje "Amūrai" M. A. moka pasidžiaugti ir įvertinti savo tautiečių kuklumą. Rašinyje "Gėlyndaržys" ir "Trivorykštė" M. A. parodo savo didelių gamtos vertinimą, viskame išžūrdama didelį Dievo kūrybos genijų. Skyriuose "Kanados liet. tarybos žygiai" ir "Montrealio krislai" M. A. gan išsamiai nušviečia Kanados Lietuvių Tarybos organizavimą, jos veiklą ir savo pačios, Marijos Aukštaitės, vaidmenį Montrealio lietuvių gyvenime, apverkdama taip giliai lietuvių visuomenėje įsišaknijusią nesantaiką. Skyriuje "Vertingiausia palaima" M. A. išreiškia meilę nusiskriausiesiems ir pasididžiavimą ir dėkingumą tiems, kurie "Jono" asmenyje pasiryžę yra nusiskriausiesiems gyvenime pagelbėti.

Net keliuose skyriuose M. A. vaizdžiai nupasakoja sunkų laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" kūrimą. Sunkiomis sąlygomis jai teko tam laikraščiu vadovauti ir su jos dviejų sūnelių - Algir-

Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad

57-tasis ALTO suvažiavimas įvyks 1997 m. spalio 25 d. Chicagoje, 5600 South Claremont Avenue, Jaunimo Centro žemutinėje salėje. Registracijos pradžia 8:30 val. ryto, o suvažiavimo atidarymas 9 val. ryto.

Išvakarėse, penktadienį, spalio 24 d., 7 val. vakaro įvyks atstovų priėmimo pobūvis (taip pat Jaunimo Centre). Šeštadienio vakare, 7 val. vakaro bus suvažiavimo iškilminga vakarienė (bilietai užsakomi iš anksto).

Visi Amerikos Lietuvių Tarybos nariai maloniai kviečiami atstovų priėmimo, suvažiavimo ir vakarienės dalyvauti.

1942 metų naktis" ir per visus kitus skyrelius kaip auksinė gija tęsiasi M. A. karšta tėvynės meilė ir jos sielvartas dėl žuvusio Lietuvoje sūnaus. Išaukštinama motinos paskirtis pasaulyje žodžiais: "Motina yra dalis dievybės. Ji nešioja savo širdį tyčiausios meilės saule." Kreipiamasi į kitą motiną - tėvynę Lietuvą, žodžiais: "Verkiu tavęs nuplautos. Žiūrį sūnaus kapas iš tolybių ir mane ašaroja. Ką gi galėčiau atiduoti tau brangesnio už tą, kurį mano širdis nešiojo meilėje ir jo auka pasiryžo gyvybę išpirkti tave." Baigia sielvartą žodžiais: "Neverk motin! Kai sūnus mirė diavrio mirtimi... tu gimei kovai! Ne ašaroms. Ne."

Knyga "Išėivės memuarai IV" yra užbaigta poetės Marijos Aukštaitės centro, įkurto šio centro pradininku, Marijos Aukštaitės sūnų - Antano ir Algirdo, tikslų paraiškinimu ir Marijos Aukštaitės biografija.

Labai norėtusi, kad šia, kaip ir kitas Marijos Aukštaitės knygas pasiskaitytų mūsų šiandieniniai Lietuvos vadovai. Iš Marijos Aukštaitės kūrybos jie galėtų pasimokyti, kaip galima tėvynę mylėti ir jai dirbti nepaisant savo asmeninių sielvartų, skurdo ir netgi sveikatos.

Stasys Jakaitis
Toronto, Kanada

PUTNAM, CT

Matulaičio Slaugos Namuose rugsėjo 8 d. buvo prasmingai paminėta Šiluvos Marijos ir Tautos šventė. Seselės Bernadetos vadovaujami, personalo ir seselių padedami gyventojai, vieni pėsčute, kiti vežimukuose, judėjo prie Marijos. O ji, ant kalvelės, apsupta miškelio ir gėlių, kant-riai laukė mūsų maldu.

Philadelphijos lietuvaite įsigyja medicinos doktorato laipsnį

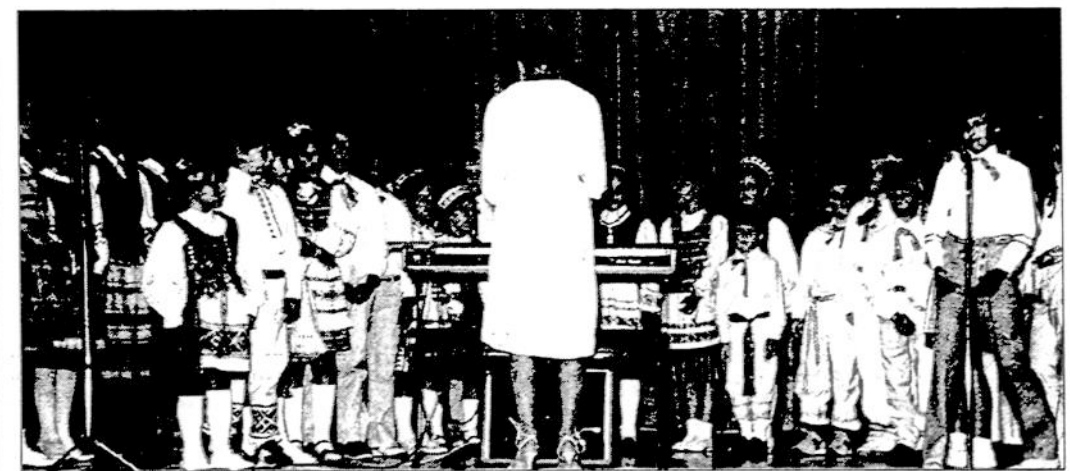
Monika Jovaišaitė-Van Sant apsigynė medicinos doktorato laipsnį, baigdama Philadelphijos College of Osteopathic Medicine šiu metų gegužės 5-tą dieną. Monika dabar atlieka savo praktiką (internship) Kennedy ligoninėje, Stratford Divizijoje kaip New Jersey šeimos medicinos specialistė.

Monika baigė Holy Family kolegiją 1993 metais bakalauro laipsniu, o 1989-tais metais baigė Nazareth Academy gimnaziją.

Buvo kalbamas Rožančius, per-pintas trumpų meditacijų ir giesmių už Lietuvą, pasaulį ir mus pačius. Pagarba, dėkojimas ir prašymas už visas malones, kurias Viešpats, per savo ir mūsų Motiną Mariją, suteikė, teikia ir teiks, buvo maldu centre.

Jau tradicija tapusi šventė buvo baigta giesme "Nenuženk, nuo akmens, o Marija" ir Namų kape-liono kun. R. Krasausko malda.

J. Česaitytė

Nijolė Ulėnienė diriguoja Maironio liuanistinės mokyklos chorui 1985 m. birželio 2 d. baigiant mokslo metų Kultūros Židinį.

L. Tamošaitis nuotr.

Katalikų Religinės Šalpos bendradarbių dr. Rosalija Šomkaitė pakvietė p. Juozą Majauską padėti jai suorganizuoti, sutvarkyti visus reikalingus dokumentus ir parūpinti per Mercy Lift 4 talpintuvus į Lietuvą.

Ponas Juozas Majauskas prieš šešis mėnesius turėjo širdies priepuolį, bet jis rankų nenuleido ir pasiryžo pagelbėti Katalikų Religinei Šalpai. Tvirta dr. Rosalijos Šomkaitės iniciatyva ir pasiaukojanti p. J. Majausko pagalba suteikė Katalikų Religinei Šalpai galimybę pasiūsti į tėvynę 4 talpintuvus. Du talpintuvai pasiūsti į Vilnių šį pavasarį. Tai įvyko balandžio 5 dieną ir gegužės 13 dieną. 1997 m. trečias talpintuvus buvo pakrautas rugsėjo 13 dieną ir ketvirtas yra planuojamas išsiųsti lapkričio 15 dieną. Visos siuntos yra pasiūstos iš South Orange, New Jersey.

Visi talpintuvai virš 40 pėdų aukščio ir į vieną talpintuvą telpa apie 1,300 siuntinių. Taip, kad iš viso per tris talpintuvus į Lietuvą buvo pasiūsta 3,980 siuntinių. Daktarė Rosalija Šomkaitė per Katalikų Religinę Šalpą su jos siuntiniais parėmė 300 katalikiškų mokyklų per visą Lietuvą. Daugiausia šių mokyklų yra Vilniaus rajone. Pona Marija ir Juozas Majauskas paaukojo 56 siuntinius KAIMO VAIKŲ FONDUI. Likę 160 siuntinių pasiūsti Vilniaus Aklių ir Silpnaregių Mokyklai, daugia-vaikėms šeimoms ir Sibire buvu-siems giminėms. Pona Zuzana ir Faustas Jacekai iš Waterford, CT, auokojo keletą Lietuviškos Enciklo-pedijos tomų ir įvairių knygų nau-jai įsisteigusiai Aklių Bibliotekai Vilniuje. Vartotos gerame stovyje drabužius pristatė Šv. Kazimiero parapijiečiai, gyvenantys Paterson, New Jersey, ir Pittsburgho lietu-

Keturi talpintuvai į Lietuvą

Marija Majauskienė

Maistą, avalynę, kanceliarijos daiktus, brangius žaislus, vaistus, 5 elektrines siuvamas mašinas, 2 vyriškus dviračius ir vaikučių mašinoje naudojamą keletą padovanų dosnūs amerikiečiai ir trečios kartos lietuviai. Taip pat 38 kompiuterius ir 7 elektrines rašomas mašinėles.

Lietuvos Aklių ir Silpnaregių Sąjunga (LASS), kuri yra įsikūrusi Vilniuje ir kuriai vadovauja sumanus, jaunas ir šaunus pirmininkas Osvaldas Petrauskas, apsiėmė siuntas priimti ir siuntinius išdalinti gavėjams. Visi dviejų siuntų siuntiniai buvo labai greitai, maždaug per keletą savaitių, sąžiningai išdalinti Lietuvoje.

Pavyzdinčiai ir labai darbščiai prie visų šių siuntų prisidėjo pona Žibutė ir Antanas Masačiai. Jie pakavo, krovė ir vėl savo namą užleido kaip sandelį siuntinių sudėjimui. Kai kuriuos sąrašus tvarkingai tvarkė ponia Žibutė, Masačienė.

Pasišventę ir labai sąžiningi pona Romas Didžbalis ir Vladas Vie-nišindis visada prisistato su jų tal-ka kiekvienam talpintuvui. Dos-nūs labdarai pona Regina ir Harry

Collins ir šiais metais leido nau-dotis jų rezidencijos keturių garažų patalpomis. Garažai buvo iki lubų prikrauti daiktais ir siuntiniais per visus šiuos 1997 metus.

Visi keturi talpintuvai gauti per Mercy Lift atstovus ponus Vilgaile ir Jurgį Lendraičius. Jie šešių metų laikotarpyje dirbdami su Philadel-phijos Balfo skyriumi ir šiais me-tais su Katalikų Religine Šalpa pa-rūpino 14 talpintuvų į Lietuvą. Nuoširdiems lietuviams, gyvenan-tiems Chicagoje, dėkoja daktarė Rosalija Šomkaitė, Juozas Majaus-kas ir Katalikų Religinė Šalpa.

Gražus pasiaukojančių šiaurės New Jersey lietuvių Bendruome-nės narių būrelis prisidėjo prie pa-kavimo, krovimo ir vaišių paruoši-mo darbų. Šiaurės N. J. American Lithuanian Club pirmininkas Liu-das Šliažas dažnai padeda pakrauti siuntas.

Daktarė Rosalija Šomkaitė savo lešomis vyksta į Lietuvą, kada siun-tos pasiekia tėvynę ir yra išdali-namos. Ji stebi, kurioms mokyk-loms reikalinga parama.

Daktarė Rosalija Šomkaitė ir p. Juozas Majauskas auokoja savo

(nukelta į 8 psl.)

A. + A.

ANTANUI STRAZDUI

mirus, žmoną JUZEFĄ, dukterį RŪTĄ ir žentą VIKTORĄ ŠEŠTOKUS su šeima, dukterį VIDĄ ir žentą FRANK BROWN su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Elena ir Kazys Šeštokai
Debbie ir Ramutis Šeštokai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Ši savaitgalį Kultūros Židinyje:

Ansamblio "Armonika" koncertas sekmadienį, spalio 26 d. Pradžia 5 val. popiet. Po koncerto - šokiai. Veiks lietuviškų valgių bufetas ir atgaiva. Įėjimas 15 dol.

Laikrodžio rodyklę reikia pasukti **1 val. atgal** spalio 26 d., 2 val. ryto.

Arch. Mykolas Molynas, miręs praėjusių metų spalio 28 d., bus prisimintas savo draugų lapkričio 2 d., sekmadienį. Mirties metinių proga T. Pranciškonų vienuolyno koplyčioje 10 val. mišios. Kviečiami jose dalyvauti velionio buvusieji pažįstami.

Lietuviai pranciškonai renka naują vadovybę

Lietuvių pranciškonų provincijos atstovų **suvažiavimas - kapitula** vyksta š. m. spalio 20 - 22 d. Kennebunkport, ME. Dalyvauja generalinis vizitatorius Rev. Robert Karris, OFM, provincijolas, viceprovincijolas ir 4 patarėjai; taip pat vienuolynų atstovai, tarp jų 5 atstovai iš Lietuvos, iš viso 14. Bus išklaustyti pranešimai apie paskutinių trejų metų pranciškonų veiklą ir renkama nauja vadovybė. Naujai išrinktieji pasilieka posėdžiams iki spalio 24 d. Bus aptariami provincijos ateities reikalai. Kapituloje Brooklyno vienuolynui atstovauja Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, vienuolyno viršininkas ir provincijolas patarėjas.

Atitaisymas

Po nuotrauka, kuri tilpo "Darbininko" 40-jame numeryje, 7-tame puslapyje, prie straipsnio apie Lietuvos Katalikų Moterų suvažiavimą, parašas turėjo būti toks:

Lietuvos Katalikų Moterų suvažiavimas 1997 m. birželio 13 d. Panevėžyje. Iš kairės: Dr. Aldona Šlepetytė - Jancienė, Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos pirm., prel. Juozas Antanavičius, LKM Sąjungos dvasinis vadovas, Laima Mikutėnaitė, LKMS valdybos narė, ir dalis atstovių.

Už korektūros klaidą atsiprašome.

SKELBIAMAS SPAUDOS VAJUS

Darbininko prenumerata naujiems skaitytojams - tik 25 dol. metams! JAV LB Kultūros Taryba (su Lietuvių Fondo parama) pasiūlė prie kiekvienos naujos prenumeratos pridėti po 5 dol., kad skaitytojai galėtų pasinaudoti pigesne kaina. Todėl Darbininko administracija siūlo pirmiesiems 50-čiai naujų skaitytojų užsisakyti Darbininką už 25 dol. metams. Tai gera proga naujai į šį kraštą atvykusiems, studentams, išvykstantiems į universitetus, pensininkams, naujai persikėlusiems į Amerikos Rytų pakraštį - Floridą, užsisakyti mūsų įdomų savaitraštį Darbininkas. Laukiame naujų skaitytojų!

Siųskite 25 dol. čekį šiuo adresu:
Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Vilniaus radijas praneša, kad nuo 1997 m. rugsėjo 7 d. jų programos lietuvių ir anglų kalbomis girdimos 5910 kilohercų dažniu 8 val. vakare.

Muzikę Nijolę Ulėnienę išlydėjęs

(atkelta iš 7 psl.)

teorija, kompozicija, kas tai yra muzikalumas. Per muziką ji ugdo jauno žmogaus asmenybę, įkvėpė drąsos ir ištvermės muziko karjerai.

Jos muzikos studija buvo viena iš moderniausių. Čia buvo naudojami skaitmeninis fortepijonas, elektrinė klaviatūra, kompiuteriai. Tai buvo gerai įrengta fortepijoninės muzikos laboratorija.

Kasmet du kartus rengdavo savo mokinių koncertus Steinway salėje Manhattane. Muzikos studija įkūrė 1968 m. Plainview, N.Y., į Dix Hills nusikėlė 1972 m., kur turėjo gražius lietuvių dailininkų kūrinius išpuoštus namus ir fortepijono studiją. Čia jos muzikos mokykla veikė 25 metus.

Lietuviškoje veikloje

Daugelį metų ji buvo muzikos vadovė mergaičių stovyklose, kurias rengė Putnamo vienuolės seselės. Su didele meile mokė lietuviškų dainų. Čia pajuto, kad jaunimui trūksta šiuolaikinio repertuaro. Taip pradėjo komponuoti naujas dainas, giesmes. Tų kūrinių vis daugėjo, bet nebuvo laiko jų surinkti, išleisti atskiru leidiniu.

Ji mokytojavo ir Maironio liutuanistinėje mokykloje, kai jos vaikai lankė ją. Mokėjo dirbti su vaikais, apvaldyti didelį chorą ir išmokyti dainų, parengti chorą Kalėdų eglutėm ar mokslo metų užbaigimui.

Kurį laiką muziką dėstė ir amerikiečių Hicksville mokykloje, panaudodama modernius dėstymo metodus.

Mintis išleisti jos kūrybą

Jos bičiulių tarpe kilo mintis, kad reikia surinkti jos kūrinius, aptvarkyti, suredaguoti ir išleisti atskiru leidiniu. Manoma, kad ji yra sukūrusi per 20 dainų. Toks leidinys būtų geriausias paminklas.

las Nijolei, nes šiaip viskas išsi-barstys ir išblės užmarštyje. Toks leidinys išlaikytų jos kūrybą ir prisiminimą dar ilgiems laikams.

Prie tokio leidinio, kad ir įvado vietoje, būtų prasminga aprašyti jos darbą, kas buvo tie modernūs metodai, kaip rengė savo ir mokinių koncertus.

Nereikėtų delsti, bet kas imsis tai organizuoti? Gal specialus tam reikalui sudarytas komitetas?

Ten, kur liko jaunystės pėdos

Su savo likimu buvo susitaikiusi ir pati buvo pasirinkusi palaidojimo vietą - Putnamo vienuolyno kapinaites.

Seselių vienuolių sodyba Putname jai visada buvo miela ir brangi. Čia dainom praskambėjo jaunystė, čia tiek metų dirbta su stovyklaujančiomis mergaitėmis, per muziką auklėtas lietuviškas jaunimas.

Čia ji pažino ir medelių ošimą, jį pamilo. Kokia gilia ramybe ošia pušynėliai!

Čia ir muzikas kompozitorius Vytautas Marijošius.

Apie tai ji dažnai kalbėdavo.

Čia atvykę draugai ir pažįstami, buvę jos mokiniai prisimins Nijolę kaip muzikę, mokytoją, nes ir pušynėliai ošia švelnias melodijas ir paukšteliai sučiulba lyg tie jos organizuotų chorų vaikų balsai...

Keturi talpintuvai į Lietuvą

(atkelta iš 7 psl.)

brangų laisvalaikį, dirbdami, kol visus reikalus sutvarko. Dirbdami kartu su Balfu, Katalikų Religine Šalpa, Lithuanian American Club ir Mercy Lift atstovais, nuveikia nuostabių labdaros darbų dėl vargstančių mūsų tėvynainių. Lietuviška patarlė sako: "kur du stos, visada daugiau naudos".

Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnybos atstovai atvyksta į JAV

Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnybos nariai atlieka Evangelizaciją Tveruose. Kairėje - Tėv. Gediminas Numgaudis, OFM.

Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnybos atstovai - Tėv. Gediminas Numgaudis, OFM, Rūta Domarkaitė, Angelė Joknytė ir Andrius Mizgiris atvyksta į Ameriką spalio 22 d. Temą Jėzus Kristus mano ir šiandieniniame gyvenime pristatys žodžiu, giesme bei malda.

Atstovai spalio 23 d. susitinka su Bostono jaunimu, o spalio 25 d., šeštadienį, - su šeštadieninės mokyklos mokiniais bei atskirame susitikime su jų tėveliais.

Sekmadienį, spalio 26 d., įvyks trys susitikimai su Bostono lietuvių parapijos tikinčiaisiais.

Spalio 27 d. atstovai keliaus vienai dienai į Norwood, MA, o spalio 28 d. bendraus su Brock-

ton, MA, lietuviams.

Su Worcester, MA, lietuviams susitikis spalio 29 d. JAV Rytų pakraščio apsilankymus baigs Putnamo seselių sodyboje spalio 30 d.

Visose šiose vietovėse susitiks su vietos lietuviams, drauge dainosis mintimis bei malda.

Išsivijęs lietuviai yra labiau įpratę rinktis į kultūrinius, politinius organizacijų ruošiamus minėjimus, koncertus ir panašaus pobūdžio renginius. Įdomu bus patirti, kiek susidomėjimo susilauks šie tikėjimą liečiantys renginiai. Šioji dvasinė kelionė organizuojama vysk. P. Baltakio Sielovados Tarybos 2000 Jubi-

liejui ruošti komiteto, siekiant

SKELBIMAI

Reikalinga šeiminkė - vaikų prižiūrėtoja (14 ir 5 metų amžiaus). Turėjau lietuvių, bet ji grįžta namo. Noriu gauti moterį, kuri myli vaikus ir gyventų šeimoje. Skambinti ir prašyti Diną (718) 692-4111 (čia darbo telefonas nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet); arba namų tel. (516) 295-9459. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikabėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel: (516) 377-1401. (sk.)

Video ir foto paslaugos vestuvių, krikštynų ir kitomis progomis. Priemonos kainos. Super VHS kokybė. Kalbame ir lietuviškai. Skambinti bet kokių laikų (718) 326-2370. (sk.)

Padedame nusipirkti automobilius ir siūsti į Lietuvą. Tel.: 718 979-8741. (sk.)

Kerpu, šukuojau, darau cheminį ir pusmetinį sušukavimą. Teikiu konsultaciją dėl plaukų priežiūros. Kerpu plaukus vyrams, moterims ir vaikams. Pagal pageidavimą galiu aptarnauti klientus ir namuose. Paslaugų kainos žemesnės už amerikietiškas. Dirbu visą dieną. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th St. Woodhaven, NY 11421. Tel. (718) 805-3612. (sk.)

Jei kas turėtų anglų ar lietuvių kalbą knygų, kurių jau nebereikia, skambinkite tel: (718) 348-4709 (sk.)

Kompiuterių pardavimas, pamokos, taisymas ir aptarnavimas. **Interneto** ir vietinių **network** pajungimas - tik 15 dol. mėnesiui už neribotą naudojimą. Instrukcijos ir web puslapių projektavimas. Kalbame lietuviškai. Tel. (718) 326-2370. (sk.)

Padedame įsidarbinti moterims. Tel.: 718 979-8741. (sk.)

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT, 06277 (sk.)

Moteris, turinti aukštąjį humanitarinį išsilavinimą, gali mokyti lietuvių kalbos vaikus ir suaugusius. Tel.: (718) 827-3913. (sk.)

Nemuno ansamblio koncerto (1997 m.) New Yorke video įrašą galite užsisakyti tel. (718) 326-2370. Gera kokybė, garsas Hi-Fi stereo. Kaina 30 dol. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) **bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško darbininko**, kuris galėtų atlikti nedidelius lauko priežiūros darbus (ne daugiau kaip 5 valandas į savaitę). Mokestis už "landscaping" \$5.50. Galima dirbti 12 valandų. Suteikiama pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Kreiptis tel.: (202) 244-2373. (sk.)

Skubiai parduodami gerame stovyje baldai (yra labai patogi ligo-niui lova). Apžiūrėti pagal susitarimą. Kreiptis tel. (718) 296-4931. Stefa Mikulskienė

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Vincas Rimkus, Brooklyn, NY - 15 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **spalio 26 d., sekmadienį**, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

Klientų patogumui atidaromas naujas poskyris New Yorko mieste. Mūsų agentas **Julius** teiks patarnavimus Jums patogiu laiku. Tel. (718) 348-4709.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, **spalio 25 d., šeštadienį**, nuo 12 val. iki 4 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami **doleriais** per 2 - 5 dienas.

Maisto siuntiniai: šventinis \$39; 50 svarų įvairaus maisto siuntinys už \$98.
TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

DĖKOJAME

84-tas Vyčių seimas (84th National Convention of the Knights of Lithuania), įvykęs Dayton, OH, priėmė rezoliuciją paskirti "Darbininko" savaitraščiui 100 dol. paramą ir padėkoti jo darbuotojams už malonų bendradarbiavimą, dedant žinias iš Vyčių veiklos. Čekį ir gražų laišką atsiuntė John P. Baltrus, Knights of Lithuania Supreme Council Treasurer.

Nuoširdžiai dėkojame jam ir visai Vyčių organizacijai už didelę paramą "Darbininkui".

Spalio 16 d. gavome šį laišką: "Darbininko" Administracijai: **JAV LB Cape Cod apylinkės valdybos nutarimu**, siunčiu 50 dol. auką spaudai paremti. Valdyba linki tolimesnės sėkmės Jums, dirbantiems kilnų darbą. Su geriausiais linkėjimais, (pas.) **Irena A. Jansonienė, iždininkė.** Dėkojame JAV LB Cape Cod apylinkės nariams ir jos iždininkei p. I. Jansonienei už dosnią paramą mūsų laikraščiu.

Skelbkitės **DARBININKE**, pasidalinkite džiaugsmu, sveikinkite, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

Jūsų pageldivimai - mūsų rūpestis.